LKA

1945-6, 20

Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 51/52 (2178/79) – 1975 m. DECEMBER – GRUODŽIO 23 d. – CANADA – MONTREAL – (Established 1941).

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

ANGOLA IR VĖL KOLONIZUOJAMA

Kaip neseniai Angola išsilaisvino iš ilgų metų Portugalijos kolonizacijos! O dabar jai grėsia žiauresnis likimas-patekti į Sovietų kolonizmo reples. Sujudo JAV, bet tik po to, kai Maskva privežė įvairios amunicijos Angolos sukilėliams- Liaudies Frontui- kaip jie save pasivadino.

Tuo klausimu suskilo ir JAV pažiūros: Kongresas galvoja vienaip, o Kissinger'io bei prezidento grupės kitaip.

Maskva, nepajėgdama paimti Portugalijos į savo "globą", mėgina nuo buvusios jos kolonijos. Joje randasi ne tik alyvos resursai, bet ir strateginiu atžvilgiu nusvertų pasaulio jėgų balansą. Vis dar naiviai galvoja JAV, kad rusai Angoloje neįsitvirtins, nes dauguma gyventojų nepritaria "liaudies fronto" mažumai.

Kissinger'is viliasi, kad su kubiečių kareivių pagalba ir laimėtų kautynes, bet Angolos gyventojų, siekiančių krašto nepriklausomybės, nesulaikys.

Atrodo, kad Kissinger'io viltys, jog rusai gera valia sustabdys ginklų tiekimą, yra tik klaidžiojimas po "detente" laukus. Jis ir pats prasitaręs Europoje diplomatams, kad gali nebūti kito kelio, kaip siųsti karo jėgas į Angolą. Bet JAV, ypač Kongresas, bijosi įsivelti į karą, kaip kad buvo Vietname. Kitaip tariant- vieną kartą nudegęs nuo kopūstų ir pro daržą eidamas pučia...

IR VĖL VALDŽIOJE

Britų Kolumbijos balsavimai iškėlė į valdžią Social Credit partiją su premjeru Bill Bennett, 43 m. amžiaus. Jie laimėjo 49.2 %.

Buvęs premjeras Barrett new democrat- priėmė pralaimėjimą džentelmeniškai, pareiškęs: "Soc. Credit partijos laimėjimas yra užtarnautas ir aš juos sveikinu. Tačiau, visa socialinė pažanga, kurią mes pravedėme, turi tokią reikšmę, kad niekas nedrįs jos paliesti... Mes pakeitėme šios provincijos veidą taip reikšmingai, kad jokia kita valdžia negalės to paneigti."

Iš dalies gal tai ir buvo Barrett partijos problema, kad tie pažangūs ir labai vertingi pakeitimai buvo per skubiai ir staigiai pravesti ir kai kurie pasiūlymai, daugumai protestuojant, turėjo būti atšaukti.

Malcolm Fraser

Iš jo pravestų reformų, žymiausios: nemokami vaistai ir garantuotos pajamos senesnio amžiaus piliečiams, aukštesnis minimumo atlyginimas, pašalpos ir medicinos pagalba.

Iš kitos pusės- dideli mokesčiai stipriai pristabdė miškininkystės industriją ir užblokavo kasyklų bei alyvos ir gazo šaltinių kasinėjimus. Taip pat, priverstina automašinų draudimo programa atnešė didelį deficitą.

Naujai laimėjęs Bennett pažadėjo, kad jo pagrindinis rūpestis bus grąžinti investuotojams pasitikėjimą.

TAUTOS VALIA...

Australijos Gubernatorius Sir John Kerr pašalino socialistus /Australian Labor Party/ iš valdžios lapkričio 11 d. Buvo kilę ginčai teisiniuose ir politiniuose visose Elžbietos II žemės sluogsniuose. Socialistai pravirko krokodilo ašaromis ir kaltino Sir John, kurį jie patys paskyrė! Visuotiniuose rinkimuose, kaip žinome, australai gruodžio 13 d. sutiko su Gubernatoriaus veiksmu, ir išrinko Liberalus ir jų sąjungininkus-dvarininkus.

Socialistai/A'L.P./ skelbė žmonių lygybę, tautų laisvę, demokratiją. Bet visa tai pasirodė tik forma be turinio ir mintys atsietos nuo tikrovės. Ekonominis gyvenimas pablogėjo: infliacija 15% ir bedarbiai 5% pasiekė rekordinius skaičius. Bet svarbiausia, australai, kurie vertina žmogaus laisvę, surištą su nuosavybe, ėmė abejoti A. L.P. įmantriais bet tuščiais žodžiais.

Pabaltiečiams gerai žinomas G. Whitlam, tiek užsienio, tiek vidaus reikaluose" iš didelio rašto išėjo iš krašto". Pasekmėje jo partija tevaldė Australiją tris metus /1972-75/ ir vėl atsidūrė opozicijos suole, kuriame sėdėjo 23 metus /1949-72/.

Naujas min. pirmininkas M. Fraser, sudarė koalicinį kabinetą ir pažadėjo daug: sumažinti infliaciją ir bedarbę, sumažinti mokesčius, paremti farmerius-dvarininkus ir pramonininkus ir-tarp kitko- atšaukti Pabaltijo "de jure" pripažinimą Rusijai.

Pabaltijo klausimą sėkmingai kelia Baltų Taryba, Komitetas Lietuvos Bylai, HELLP/Help Estonian, Latvian Lithuanian People/, Pabaltiečiai Akademikai ir atskiri asmenys. Kiek įtakos rinkimams turėjo Pabaltiečiai ir jų draugai, sunku pasakyti- statistinių žinių dar nėra.

Reikia pastebėti, jog praeityje Pabaltiečiai apsiribodavo kultūrine veikla. Trūko politinio aspekto, kuris šiuose rinkimuose buvo aiškiai matomas. Reikia galvoti, kad ir Whitlam'o pripažinimo būtų išvengta, jeigu būtume turėję politinius komitetus, kuriuos turime šiandien.

Pirmieji lietuviai DP ir kiti Pabaltiečiai atvyko į Australiją 1947 m. Juos įsileido Australijos socialistų valdžia ir jie buvo pavyzdžiu visiems! Taigi, Pabaltiečius Australijoje jungia istorinis ryšys su Australian Labor Party ir reikia tikėti tas ryšys nenutrūks, juo labiau, kad ir mūsuose yra daug žmonių, kurie "Iš didelio rašto išėina iš krašto"...

Australija V.K. Vilkaitis

linksmų švenčių

LINKIME BENDRADARBIAMS, RĖMĖJAMS, SKAITYTOJAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS ČIA, TĖVYNĖJE IR VISUR KITUR –

NL Redakcija ir Spaudos B-vės Valdyba

Dailininkų A. A. Tamosaičiu dailės atidarymas Hamiltone. Iš kairės: – KLB Hamiltono apylinkės pirm. L. Skripkutė, A. Tamosaitienė, miesto burmistras V. Copps, A. Tamosaitis ir dalis dalyvių.

BENDRUOMENYBĖS

ATEITIES KONKURSAS JAUNIMUI

Savo 65 m. sukakties proga Ateities žurnalas skelbia konkursą jaunimui.

Konkursas apima šias sritis: 1. prozą /novelę, apsakymą ir pan./, 2. poeziją, 3. straipsnį-rašinį, 4. interviu-pokalbį / jo pravedimą /, 5. veiklos / stovyklos, kursų, susirinkimp ir kt./ aprašymą, 6. dokumentinę forografiją ir 7. meninską fotografiją /premija gali būti skiriama už vieną nuotrauką arba už foto "essay"/.

Redakcija vertins visus 1975 m. lapkričio 1 d. – 1976 m. rugsėjo 15 d. laikotarpyje Ateities žurnalui atsiųstus kūrinius. Kiekvienos srities geriausiai įvertinto darbo autoriui- atskirai studentui /ar nestudijuojančiam 19-30 m. amžiaus/, atskirai moksleiviui /ar nesimokančiam iki 18 m. amžiaus/-bus paskirta 50 dolerių premija.

Antrųjų vietų laimėtojai bus apdovanoti dviejų metų Ateities prenumerata, o trečiųjų vietų laimėtojai-vienerių metų prenumerata.

Premijos bus įteiktos Ateities jubiliejaus šventėje 1976 m. spalio 16 d. Jaunimo centre Chicagoje.

Ateities redakcijos adresas: ATEITIS, c/o Rev. Kęstutis Trimakas, 850 Des Plaines Ave., apt. 409, Forest Park, Il. 60130, USA.

Galintieji paaukoti prašomi tapti mecenatais.

• Tautos Fondo Įgaliotiniu St. Catharines apylinkėje KLB apyl. v-bos pristatymu paskirtas Juozas Paukštys, 5 Thordale ave., St. Catharines, Ont.

Iki šiol ėjusiam Tautos Fondo įgaliotinio pareigas A. Gverzdžiui, už įdėtą darbą telkiant lėšas Lietuvos laisvinimo reikalui, nuoširdžiai dėkojame.

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje

– • –

REMKIME LIETUVIŠKĄ SPAUDA !

NL Bendrovės Valdyba yra nutarusi laikraštį siuntineti tik už $5.00 pirmuosius po užsisakymo metus, t.y. naujiems skaitytojams.

KALEDŲ RYTAS KANADOJE – *Foto: Ontario Ministry of Agriculture and Food*

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyaute au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS – NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje – $9.50, visur kitur – $ 10.00. Rėmėjo prenumerata nuo $ 15.00. Adreso pakeitimas 25 ¢. Atskiras numeris 25 ¢. Adm. ir laik. red. F. P. Paukštaitis.
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE H8P 1C4, Que.
Tel. (514) 366-6220

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonei. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

PASTABOS ŠVENTĖSE

Reikia labai apgailėti, kad kartais krikščioniškos šventės, kaip Kalėdos, Nauji Metai ar Velykos, kurios yra tyro dvasiško džiaugsmo progos, pavirsta į tragedijas, į mirtis. Ir tokių nelaimių yra šimtai.

Yra kitokių nelaimių, kurios nors ir nėra tokios dramatiškos, bet vistiek yra nemalonios ir žmogui negarbingos, tai kai žmogus persivaišina. Nelaimės yra neapsigalvojimo, nesusigaudymo klaidos, o persivaišinimas yra gomurio ir skilvio perkrovimas. Valia yra per silpna, aistra per didelė, bet nėra jau tokia didelė, kad žmogus negalėtų nugalėti, tik reikia dėmesio ir mokėti tinkamu momentu pasakyti ne. Vienas žymus Bostono laikraštis paskelbė savo skaitytojams tam tikras šventėms taisykles, kuriomis pasidalinkime :

Nepersivalgyti, nes virškinimo traktas turi tik ribotą skaičių liaukų, rūgščių, enzymų. Jeigu perdaug maisto ateina, skilvis nebeįstengia suvirškinti, maistas sustoja, apsunkina širdies plakimą. Senieji romėnai, pagonys, persivalgę pasidarydavo refleksą, tada vėl galėdavo valgyti ir vėl jausti malonumą valgant. Mums atrodo šitoks elgesys netinkamas ir neestetiškas.

Nevalgyti per greitai, nevalyti valgių nesukąsnojus, nes skilvis turi per daug dirbti, per daug savo sultis naudoti.

Vaišinantis gražioje kompanijoje, daug kalbama ir juokiamasi, tada prarijama daug oro su maistu. Gydytojai tai vadina aerophagism. Į skilvį įtraukus daug oro su maistu, jis traukiasi ir maistas nesimaišo gerai su sultimis.

Per šventes šeimininkės verda įvairesnius ir retesnius valgius, prie kurių neesame pripratę. Protingi ir gyvenimo patyrę žmonės, per banketus yra santūrus, kad per neatsargumą nepasitaikytų netikėtumų.

Taipgi reikia ar argiau su alkoholiu, nes alkoholis didina apetitą, tada daugiau valgoma ir geriama, negu reikia ir prarandama kontrolė.

Daugelis daro klaidą kai rūko prie vaišių stalo. Nors dažnai ir panaudoja tą banalinę, nieko nereiškiančią formulę : " Atsiprašau, ar galima rūkyti " juk žino, kad neatsiras antras toks nemandagus, kuris pasakytų ne. Nors tikrumoje labai nepakęsdamas nikotino smarvės.

Vaišės, valgiai pareina nuo nuotaikos. Jeigu kas per vaišes prie svečių daro netaktiškas pastabas, kurios užgauna ir supykina kitą, tai tuo sugadina ne tik apetitą, bet ir šeimininkams padaro nemalonumą. Visi svečiai turi prisidėti, kad visi būtų geroje nuotaikoje, tada ir valgiai geriau virškinasi ir yra maistingesni. Žmonės, bestiprindami kūnus ir dvasiai teikia maisto. Be to, asmeniui duoda malonų poilsį, bei visus dalyvius suartina. Visi pasidaro draugiškesni ir vienas kitam nori būti solidariškesni. O svarbiausia tad ne tik mielai būsi kviečiamas į svečius, bet žinok, kad ir pas tave svečiai mielai atsilankys.

J. Venckus, S.J.

PANORAMA

KL.B KRAŠTO TARYBOS SUVAŽIAVIMAS HAMILTONE
(1975 m. spalio 11 dieną)

(Tąsa iš praeito numerio)

Ilgesnės diskusijos kilo dėl Apylinkių pranešimų pobūdžio. Berods, jau anksčiau buvo nutarta, kad apylinkių pirmininkai raštiškus pranešimus pasiunčia iš anksto ir jie išsiuntinėjami Tarybos nariams prieš suvažiavimą. Suvažiavimo metu būtų kalbama 5 min. apie ateities programas, sunkumus ir tik atžymėtinus įvykius. Atrodo, kad pirma dalis kol kas neįvykdyta, nes šiam suvažiavimui tik 12 apylinkių atsiuntė pranešimus. Dauguma buvo siųsti vėlai, todėl išdalinti Tarybos nariams tik suvažiavimo metu. Daugumos nuomone, negalima panaikinti žodinius pranešimus, nes apylinkių veikla yra Bendruomenės pagrindas ir jų pirmininkai geriausiai žino veikimo sąlygas.

Vancouver'yje yra apie 600 lietuvių –, bet veikimas silpnas; prašo siųsti menines grupes ir pan. jiems padėti.

Thunderbay pirm. Dr. Jasevičiūtė pranešė, kad ateinančią vasarą bus pabaigti lietuvių parko įrengimai.

Ciurlionio minėjimai numatyti Montrealyje ir Ottawoje.

Montrealyje specialus balius Jaunimo Kongresui, organizuojant daugumoje pačiam jaunimui, praėjo su dideliu pasisekimu-surinkta apie $ 1.000.

Oakville bene vienintėlė apylinkė, kuri išrenka solidarumo mokestį 100%. Toliau, bene, St. Catharines, kur išrenka 80%. Jaunimo Kongresui jie paaukojo $500.

Dalis Tarybos narių manė kad Tarybos suvažiavimo jungimas su Dainos ir Tautinių Šokių Šventė buvo netikslus. Programa pasidaro perkrauta, nėra laiko rimtesnėm diskusijom. Pav., nieko nekalbėta pačios Tarybos apie Helsinkio Konferenciją ir jos rezultatus. Nutarta, kad ateityje Tarybos posėdžiai nebūtų jungiami su kitais Kongresais ir suvažiavimais.

Suvažiavime dalyvavo 47 Tarybos nariai, viso yra 82.

P. L. B. pirmininko B. Nainio pranešimas

Prelegentas paminėjo pagrindinius veiklos bruožus per pastaruosius metus.

Reaguota į Australijos pripažinimą Sovietų okupacijos, sukeliant visuotiną protesto akciją; reaguota į Helsinkio Konferencijos sušaukimą. Pirmininkas aplankė Australiją ir Pietų Ameriką. Stipriai remtas Jaunimo Kongreso Pietų Amerikoje organizavimas; siųsti specialūs atstovai į P. Ameriką suaktyvinti tenai jaunimo veikimui, pasiekta gerų rezultatų.

Nusiųsta Pietų Amerikon Windsor'o Mergaičių Kvartetas ir trys dainininkai iš Amerikos

Infliacija P. Amerikoje veikia Kongresą. Uragvajuje pasidarė sunku pasiųsti jaunuolį į stovyklą, nors mūsų doleriais tas kainuoja tik 35 dolerius. Nurodė kalbos problemas. P. Amerikoje jaunimas jaučiasi lietuviais, bet daug jų lietuviškai nemoka. Problemos su lietuviškomis knygomis.

Simpozijumas

" Lietuviškoji išeivija XXI šimtmečio išvakarėse "

Jį pravedė dr. P. Lukošaičius. Iš tikrųjų, dėl programos perkrovimo buvo siūlyta atsisakyti nuo jo, ypač, kad ir nedauglaiko buvo jam pasiruošti. Pagaliau atidėta dienotvarkės pabaigai ir likusieji dalyviai bei klausytojai dirbo "viršvalandžius". Nors simpozijumas buvo kiek sutrumpintas, bet gal buvo geriausias iš paskutinių dviejų ar trijų: buvo paliesta tik keli klausimai ir jie panagrinėti, neišeinant į "lankas".

A. Rinkūnas pasisakė labai pesimistiškai dėl mūsų išeivijos po 25 metų.

Adamonienė matė daug gerų ženklų mūsų jaunime; jis noriai jungiasi į kultūrinį veikimą. Todėl ji buvo optimistė.

Bireta iškėlė keletą konkrečių klausimų. Nematyti vidurinės kartos /35-45 m./, reikia kaip nors ją įjungti į lietuvišką veikimą. Materialiai blogai organizuojamės, renkam pinigus ateičiai, neturime pinigų dabartiniam veikimui. Taigi, pinigai dedami į kojinę; svarbiau, kad tas pinigas duotų naudą tuoj pat. Jaunimo veikimo formos turi būti kitokios, kaip kad senesniosios kartos.

Gan daug pasisakyta dėl iškeltų minčių. Daugiausia paryškinta esamos problemos.

Išvados, kaip veik visuose simpozijumų, kur dalyvauja daug kalbėtojų, nebuvo labai konkrečios. Gal svarbiausia, kad buvo pabrėžtas reikalas rūpintis prieauglių ir stengtis susigražinti tuos vidurinio amžiaus žmones, kurie dar gerai kalba ir rašo lietuviškai, bet niekur nedalyvauja. Taip pat sbarbu surasti kelius, kaip aktyviai įjungti mūsų jaunimą. Rep.

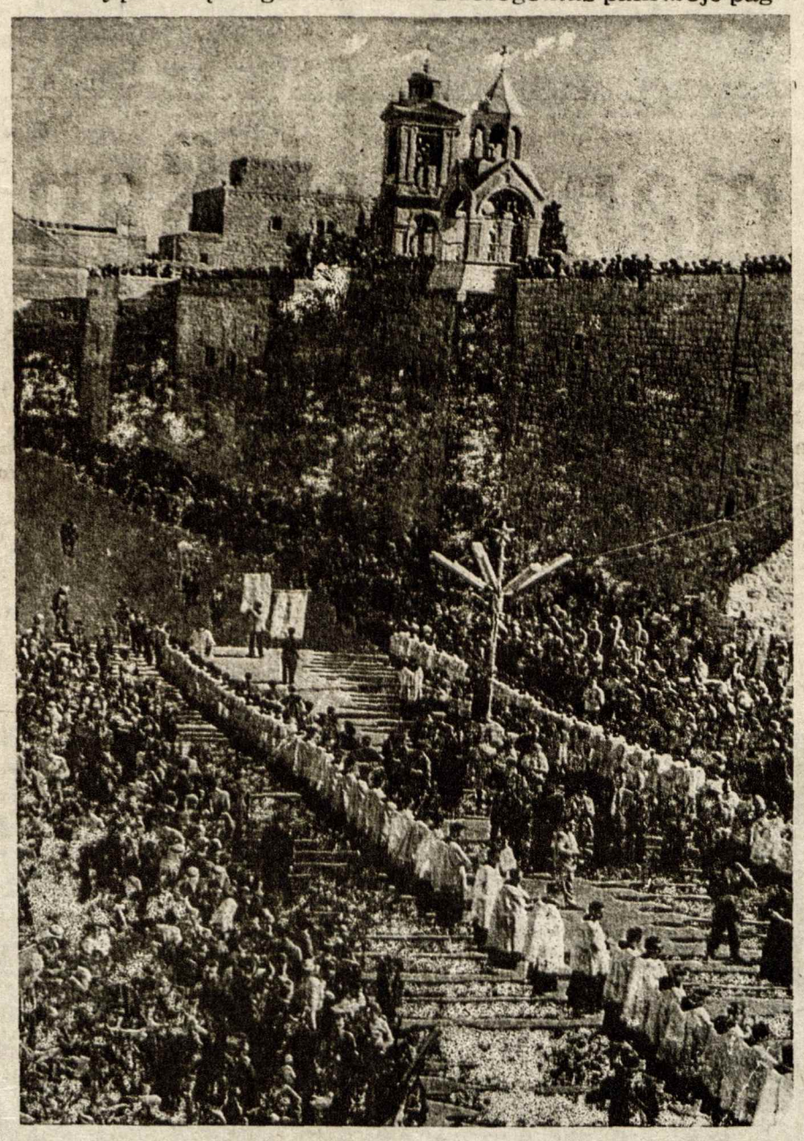

Kalėdų šventėse Kristaus gimimo procesija Betliejuje.

je pusėje lotynų kalba įrašas : Dona nobis pacem. Priimršusiems lotyniškai : Duoki mums taiką. Viduryje kalėdinė eglės šakutė su žvakute, metai. Ir mudviejų vardai Algirdas ir Jutta-Jūra Gustaičiai. Apačioje mūsų geriausio draugo Taksiuko Šleivio vaizdelis. Dešinėje kortelės pusėje, ant tamsiai rudo popieriaus, užklijuotas baltas popierius su tamsiai rudos spalvos Dievo Motina, rankose laikanti Kūdikėlį, papuošta tautiniu lietuvių kostiumu. Tuo Ji prašoma dabar nelaimingą ir okupuotą Lietuvą paimti į savo išgelbėjimo rankas ir globą. Aplink Dievo Motiną yra aukso spalvos tiršti spinduliai – Dieviškosios malonės vienas simbolių. Tas baltas popierius yra vienos didelės meniškų reikmenų parduotuvės importuotas iš Napalo. Sakoma tik napaliečiai žino tokio popieriaus pagaminimo paslaptį netgi tūkstančius metų.

Ir " NL " numeryje 27 lapkričio 1974 m. redakcija paskelbė tariamai mano sukurtą šventinę kortelę, tačiau ji yra ne mano, bet mano žmonelės Jutta-Jūros kūrybos.

Mano pastangos lietuviuose įgyvendinti lietuviškų kortelių – sveikinimų įprotį, neranda deramo dėmesio. Lietuviškos organizacijos, kaip Bendruomenė, šauliai, vyčiai ir kiti tuo visiškai nesirūpina. Apgailėtinai keista, bet gaunu kalėdinius sveikinimus ne tik iš gerų lietuvių, bet net ir iš lietuviškų organizacijų, lietuviškų laikraščių redaktorių, su įrašais anglų kalba.

Apie kalėdines lietuviškas korteles įvairiai mūsų spaudoje rašau kelinti metai, kartais pavarde, kartais slapyvardžiais. Laukiu talkos iš kitų rašto žmonių.

Algirdas Gustaitis
Los Angeles, Cal.

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiškai, atgarsiai

LIETUVIŠKOS SVEIKINIMO KORTELĖS IR JŲ AUTORIAI

Džiaugiuosi kiekvienu lietuvišku poreiškiu, teigiamu mūsų bei žmonijos aplinkoje. Kiekvienu menišku poreiškiu bei noru išsiskirti iš masės lietuviškuoju spektru. Ne visad tatai būna aukšto lygmens darbai, nuveikimai. Ne visad paskiros gėlės sudaro gražiausią puokštę. Kartais reikia daug gėlių gražios puokštės sudarymui, nors pavieniui jos ir nebūtų išskirtino puikumo tvarinėliai.

Lietuviškos minties, stiliaus sveikinimo kortelėmis pradėjau džiaugtis Nepriklausomos Lietuvos laikais. Betgi atsidūrus užsienyje, tokios kortelės pasibaisėtinai sunyko, tylomis prisiimdamos mūsų tautai visai svetimos valstybės spalvingai išmargintas. Vokietijoje gyvenantieji siuntinėja vokiškąsias, Argentinoje įsikūrusieji – ispanų kalba, Anglijoj, Australijoj, JAV-se, Kanadoj apsistojusieji – anglų kalba ir svetimai pamargintas.

Šiam žalingam silpnumui jokia lietuviška organizacija nesipriešino ir nieko nedaro niekadiejiškam palūžimui sulaikyti, nors tatai yra viena iš masiškai lietuvybę nuodijančio įpročio.

Prieš keletą metų, gavęs gražiai pamargintų Marijos Biržiškaitės – Žymantienės kalėdinį sveikinimą, ta proga parašiau spaudai specialiai lietuviškų sveikinimo kortelių reikalu rašinėlį. Jį perskaičiusi, mano žmonelė sako : " Būtų įtakingiau, jei ne tik parašytum, bet ir pavyzdį siuntinėdamas savo pagamintas, lietuviškos minties, kalėdines korteles ".

Pilnai sutikau, bet nebuvau linkęs sėsti prie savo kortelių projektavimo. Gimnazijos piešimo pamokos, kurias esu baigęs aukštu pažymiu, seniai prabėgo.

Paprašyta, mano sumanymą praktiškai sutiko įgyvendinti žmonelė Jutta-Jąra, turinti neabejotinų paišymo, menininkės gabumų, lankiusi paišybos, tapybos pamokas koledžiuje, tenai baigusi keramikos kursą. Ir ji jau kelinti metai sukuria vis naujas kalėdines korteles, jas pati atspausdina namuose Taip jos pasiekia kai kuriuos mūsų artimuosius.

Projektavimas, kūrimas naujos kalėdinės kortelės, aišku, atima nemaža laiko, kurio prieš Kalėdas niekas neturi perdaug. Iš kelių ar keliolikos pavyzdžių atrenkamas vienas, kuris išdrožinėjamas linolejume.

Tada porą ar trejetą vakarų vyksta kortelių spausdinimas. Paskutiniaisiais metais ji korteles spausdina paįvairintomis spalvomis. Kiekvienai spalvai kortelę reikia dėti ant atskirai išpiaustyto linolejumo, padengiamo reikalingais dažais. Tokia kortelė yra trijomis spalvomis : ant tamsiai rudo popieriaus kairėje pusėje lotynų kalba įrašas : Dona nobis pacem. Priimršusiems lotyniškai : Duoki mums taiką. Viduryje kalėdinė eglės šakutė su žvakute, metai. Ir mudviejų vardai Algirdas ir Jutta-Jūra Gustaičiai. Apačioje mūsų geriausio draugo Taksiuko Šleivio vaizdelis. Dešinėje kortelės pusėje, ant tamsiai rudo popieriaus, užklijuotas baltas popierius su tamsiai rudos spalvos Dievo Motina, rankose laikanti Kūdikėlį, papuošta tautiniu lietuvių kostiumu. Tuo Ji prašoma dabar nelaimingą ir okupuotą Lietuvą paimti į savo išgelbėjimo rankas ir globą. Aplink Dievo Motiną yra aukso spalvos tiršti spinduliai – Dieviškosios malonės vienas simbolių. Tas baltas popierius yra vienos didelės meniškų reikmenų parduotuvės importuotas iš Napalo. Sakoma tik napaliečiai žino tokio popieriaus pagaminimo paslaptį netgi tūkstančius metų.

Torontiškio dailininko Dagio šiemetinė švenčių kortelė.

GELBĖKIM SAVO VAIKUS

(Iš V. Vokietijos Lietuvių Bendruomenės "Informacijos")

Daugelis jau turime įsigijęs Vokietijos pilietybę, bet visvien nesijaučiame namie. Netgi čia gimęs ir augęs mūsų jaunimas kažkaip skiriasi nuo vietinio. Čiabuviai tuojau pajunta, kad esame ne jų lizdo paukščiai. Ir mes patys tai suprantame. Tie, kurie atvykę į Vokietiją labai stengėsi kuo greičiausiai tapti vokiečiais, labai nusivylė. Nors gavo vokišką pasą su visomis teisėmis, nors ir kalbą pramoko, bet į vokiečių bendruomenę nebuvo įsileisti. Jie visą laiką vokiečiams yra ir bus žmonėmis "von drüben".

Nenorime teigti, kad vokiečiuose šiandien viešpatautų neapykanta kitoms tautoms degąs nacizmas. Yra ir jo likučių, bet tai daugiau išimtys, negu taisyklė. Vokiečiuose šiandien netrūksta pagarbos ir mažoms tautoms. Tarp jų ir pabaltiečiai čia turi neblogą vardą. Dori ir garbingi lietuviai nėra nei ujami, nei kaip kitaip niekinami ar skriaudžiami. Jei kuris tautietis nesusilaukia pakankamos pagarbos iš vietinių žmonių, tai tik ne dėl to, kad jis lietuvis, bet dėl kitų priežasčių. Todėl nėra jokio reikalo slėpti savo lietuviškumą ar stengtis juo atsikratyti. Priešingai, turėtume jį nuolat puoselėti ir ugdyti, ypač gerąsias jo savybes, puošiančias žmogų ir pakeliančias į augštesnį žmogiškumo laipsnį. Jas įsisavinę, tapsime tauresniais arba, Vydūno žodžiais tariant, sau žmonėmis. Tada ir iš kitų susilauksime daugiau respekto.

Kol gyvenome didesniuose telkiniuose, uoliai puoselėjome savo kalbą ir tradicijas, didžiavomės jomis prieš svetimtaučius. Buvome prisisteigę dešimtis pradžios ir vidurinių mokyklų, chorų, šokių ir sporto ratelių, turėjome net Pabaltijo universitetą. Leidome daug laikraščių ir knygų. Visiems ir visur užteko rašytojų, žurnalistų, mokytojų ir kitokių kultūrininkų. Užtelėjus didžiajai emigracijos bangai, viską metėme, palikdami Dievo valiai, nė nepagalvodami, kad Vokietijoje dar lieka apie 1/5 visų buvusių tautiečių. Iš įvairių gimnazijų likučių susigriebėme sulipdyti vieną lietuvišką gimnaziją, kurią vėliau pavadinome Vasario 16 vardu ir perkėlėme į nuosavus rūmus Hüttenfelde.

Ta gimnazija pradžioje nesutalpino visų, norinčių ją lankyti. Mokiniams teko pusalkaniems gyventi susispaudus kaip silkėms bačkoje, mokytis šaltuose barakuose ir kęsti kitokius nepriteklius. Mokytojų darbo sąlygos nebuvo geresnės. Bet pamažu viskas keitėsi į gerąją pusę. Prieš 10 metų buvo pastatyti geri gimnazijos rūmai, butai personalui. Prieš dvejus metus-naujas bendrabutis mergaitėms. Ruošiamasi statyti ir berniukams. Pakelti atlyginimai mokytojams, kukliam pragyvenimui pakankami. Taigi, padaryta viskas, kad sutelkus geras buitines ir mokymuisi sąlygas. Deja, lietuviai tėvai delsia jomis pasinaudoti. K o d ė l?

Atsakymo reikia ieškoti nulietuvėjime. Didesnė dalis Vokietijos lietuvių yra sukūrę mišrias šeimas. Lietuviškas atžalyno auklėjimas yra joms labai sunki pareiga. Tėvai neįstengia savo vaikų išmokyti net lietuviškai šnekėti, nekalbant jau apie skaitymą ir rašymą. Kasdien didėja lietuviški analfabetai.

Išsisukinėjame, teisindamiesi nepalankia svetimos šalies aplinka. Bet tuos išsisukinėjimus sugriauna faktas, kad Vokietijoje dar tebeveikia lietuviška Mokykla-Vasario 16 gimnazija. Joje vaikai ne tik išmokomi lietuvių kalbos žodžiu ir raštu, bet taip pat supažindinami su Lietuva, jos praeitimi ir dabartimi, literatūra ir tradicijomis. Čia skamba lietuviškos dainos, šokami tautiniai šokiai. Studijoms aukštosiose mokyklose Vasario 16 gimnazija paruošia savo abiturientus neblogiau už vokiečių gimnazijas. Kas neįstengia ar nenori baigti gimnazijos, išeina mokytis amato ar kitko su šešių klasių pažymėjimu.

Su jaunuoliais iš JAV ir Kanados išeinamas dar ir tų kraštų mokyklų kursas. Kadangi iš užjūrio atvykęs jaunimas vokiškos abitūros paprastai nesiekia, tai jis gali, grįžęs namo, toliau tęsti mokslą nė kiek nesustrukdęs, nes mūsų gimnazijoje išeitas kursas jam įskaitomas.

Kasmet vis daugiau tautiečių vyksta į Lietuvą arba į Minską susitikti su giminaičiais ir draugais. Kartais tėvai nusiveža ir vaikus. Ir vietoje pasididžiavimo ir džiaugsmo jais, susilaukia tik gėdos: jų vaikai neįstengia su savo mielaisiais giminaičiais lietuviškai susikalbėti. Lyg nebyliams, tenka įvairiais ženklais rodytis arba prašyti tėvus vertėjauti. Sako, kad kai kurie vaikai iš gėdos net pravirksta. Jie priekaištauja tėvams, kad neišmokė lietuviškai.

Kai grįžta namo ir nori parašyti laiškutį, vėl tas pat vargas. Giminaičiai ir draugai Lietuvoje vokiškų laiškų nesupranta. Tie patys sunkumai iškyla ir susitikus ar norint tik susirašinėti su draugais ir giminaičiais, gyvenančiais JAV, P. Amerikoje ir kitose šalyse. Ir taip jaunoji mūsų karta nutolsta ne tik nuo savo tautiečių, bet ir nuo artimiausių giminaičių ir... nuo tėvų. Tik tada tėvai pamato, kokią didelę klaidą padarė, neišmokę savo vaikų lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti. Jie negali sau dovanoti, kad namus, baldus ir automobilius labiau vertino už savo vaikus. Namai pasensta ir sugriūva, baldai ir automobiliai susidėvi, o vaikai auga ir be tinkamo rūpesčio išauga... gegužiukais. Ir taip brangiausias turtas prarandamas dėl tėvų kaltės.

Nė vienas tų, kurie leido ir leidžia savo atžalyną į lietuvišką mokyklą, to žingsnio neapgailestauja. Priešingai, jie su pasitenkinimu ir pasididžiavimu žvelgia į savo vaikus, kuriems lietuviškos visuomenės parama, sudarytas tvirtas pagrindas tolimesnėms studijoms aukštosiose ar amato bei kitose mokyklose, o tuo pačiu ir ateities gyvenimui. Jie tolydžio įsijungia į Lietuvių jaunimo ir Bendruomenės gretas, kur valdina vadovaujamą vaidmenį. O tėvai mato, kad jų gyvenimas ir darbas svetur nėra be prasmės.

Majoras R. V. Paukštaitis kalba kariuomenės šventės minėjime.
Nuotrauka Aug. Kalvaičio.

KARIUOMENĖ YRA VALSTYBĖS ĮRANKIS

/ Maj. R. V. Paukštaičio pasakyta kalba per Lietuvos Kariuomenės ikūrimo šventės minėjimą Montrealyje .

(Kalbos pradžia praeitame nr.)

Na, bet šiandien esame čia Montrealyje, Kanadoj. Aplamai, gal geriausioj šaly pasaulyje. Ne tik ji įsileido pabėgėlį, bet jam suteikė galimybes materialiniai įsikurti ir kultūriniai vystytis. Kanados etninė mozaika yra įrėžta šalies politikoj. Demokratinė struktūra leidžia ateiviams įtakoti publikos opiniją ir prisidėt prie bendrų vertybių ir šalies pasaulinės laikysenos formavimo. Suteikimas ateiviui pilietinių teisių taip pat yra įpareigojimas atlikti pilietinių pareigų. Kaip ir kiekvienas taurus individas taip ir tauta turi savo įsitikinimus išreikšti ir save apginti. Įtaka pasaulinėj arenoj gali būti subtiliai atsiekta; bet kritiškose aplinkybėse kaip ir individai taip ir valstybės regresuoja prie primityviškos konkurso formos-fizinės jėgos. Kariuomenė, tai ir yra ta valstybinė fizinė jėga. Kiekvieno piliečio pareiga prisidėti prie tos jėgos išlaikymo.

Neprklausomoj Lietuvoj, be savanorių, daugumas prisidėjo atlikdami prievolinę tarnybą. Prie Kanados profesionalinės kariuomenės išlaikymo, žinoma, mes visi prisidedam užsimokėdami metinius mokesčius. Bet, visgi, įdomu pastebėti, kad etninis jos sudėjimas neatatinka Kanados gyventojų pasiskirstymui. Pavyzdžiui, statistiniai duomenys iš Report of Royal Commission on Biculturism and Bilinguaism rodo, kad iš tokio pačio dydžio žmonių grupės, kariuomenėn stojančių britų kilmės žmonių yra pusantro karto daugiau kaip vokiečių; du kart daugiau kaip ukrainiečių; ir beveik tris kart daugiau kaip, taip vadinamų, "kitų kilmių", kur ir lietuviai priklausytų. Didžiausias mūsų atsilikimas yra kareivių gretose. Karininkų eilėse lietuvių reprezentacija yra jau beveik pasivijus bendrą kanadiečių proporciją.

Kodėl naujų ateivių ir jų vaikų reprezentacija mažesnė, sunku pasakyti. Galima spekuliuoti, kad gal tai turi ką bendro su karo pergyvenimais; gal noras pasilikti vietovėse, kur pulsuoja etninė veikla; o gal ir buvo jausmas, kad Kanada tai ne mūsų žemė, dėl kurios reikėtų būti pasiruošus kovai?

Prisimenant Lietuvos kariuomenės aukas, būtų labai tragiška, jeigu mes jas vertintume tik iš to siauro taško, būtent, kad jos prisidėjo prie 22-jų metų neprklausomybė ilgai neišsilaikė, ar mybės išlaikymo. Man atrodo, kad turėtume pramatyti iš to platesnę reikšmę. Savanorio rizika-tai charakterio stiprumo pareiškimas ir pareigos jausmo sau ir visuomenei, įvykdant ir išlaikant savišius gyvenimo principus. Kiekvienas iš mūsų turim tokias pareigas Tiktai jas atlikdami, mes galim su laisva sąžine, dalintis valstybės gyvenimo vaisiais. Ar būtų moralu, pavyzdžiui, ieškot Kanados įsipareigojimo į kokį nors Lietuvos interesų gynimą, jeigu Kanados lietuviai neturėtų bent tokio pačio įsipareigojimo pasitarnauti Kanados bendruomenei. Ar mes ir dabar gyventume demokratinėje laisvėje, jei sakysim, Kanada, kaip ir kitos valstybės, nebūtų padėjusi šimtus tūkstančių gyvybių per pasaulinius ir kitus karinius veiksmus? Povilas Lukšys pirmas žuvo, kariaudamas už Lietuvos neprklausomybę prieš 55 metus; arba mano pažįstamas, kapitonas Laviolette žuvo paliaubų išlaikymo užduotyje Vietname, beveik prieš tris metus. Kad jų aplinkybės ir skyrėsi, abudu atliko savo pareigą ir jų gyvybės aukos neturėtų būti numažintos dėl to, kad Lietuvos neprklausomybė ilgai neišsilaikė, ar

UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS PRANEŠIMAS

Kiekvienais metais per du milijonus kanadiečių keliauja į užsienio kraštus, ir kai kurie jų turi sunkumų bei problemų kelionės metu. Bet ir kai kurie asmenys neapsisaugo rizikuodami sugadinti savo atostogų arba tarnybines keliones nemalonumais, kuriu dažnai jie galėtų išvengti.

Įvažiavimo taisyklės į kitą šalį yra nustatomos tos šalies vyriausybes. Tos taisyklės apima dalį arba visus dalykus: įvažiavimo ir išvažiavimo vizas, muitą, įvežamą ir išvežamą valiutą, sveikatos liūdijimą, automobilio registraciją bei įleidimą, tarptautinį ir vietinį vairuotojo leidimą, sienos perėjimo bei patikrinimo punktus, turistines korteles.

Naujausios informacijos turėtų būti gautos iš atitinkamos šalies ambasados, konsulato arba kompetentingos kelionių agentūros.

Įsidėmėkite – Kanados pasas ir gana dažnai sveikatos liūdijimas bei viza yra reikalingi dokumentai. Be jų galite būti gražintas sekančiu lėktuvu arba dar blogiau. . . galite būti pasodintas kalėjiman už nelegalu įvažiavimą.

DR. MARIJOS KREGZDIENES 75 METU AMZIAUS SUKAKTIS

Marija Barzdžiutė-Kregždienė gimė 1900 m. spalio mėn. 28 d. Amerikoje, New Yorko valstijoje. 1910 m. Marija su tėvais grįžo į Lietuvą. Pirmojo didžiojo karo metu, 1915 metais, dėl karo veiksmų, tėvai su šeima buvo priversti pasitraukti iš Lietuvos ir apsigyventi Novo Nikolajevske Sibire.

1919 metais Marija baigė Novo Nikolajevsko gimnaziją ir įstojo į Omsko Žemės Ūkio Akademiją, kur studijavo tris semestrus. 1921 m. grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Šiauliuose ir Šiaulių gimnazijoje dirbo kaipo mokytoja, dėstydama gamtą ir aritmetiką. 1922 m. ištekėjo už agronomo Petro Kregždės, kuris gyveno Kaune ir buvo žemės reformos valdybos vicedirektorius. 1923

Dr. M. Kregždienė

metais pradėjo studijuoti odontologiją Vytauto Didžiojo universitete, kur 1927 m. kovo mėn. gavusi dantų gydytojos diplomą, išvažiavo į Paryžių pasitobulinti, į tuo laiku pagarsėjusį dantų gydytojų institutą.

1927 metų pabaigoje, grįžusi iš Paryžiaus į Lietuvą, Kaune pradėjo verstis privačia praktika. 1928 m. dr. Marija buvo pakviesta vadovauti Kauno geležinkelių ambulatorijos dantų gydymo kabinetui, kur išdirbo iki 1944 m. liepos 8 dienos. 1935 metais dalyvavo tarptautiniame dantų gydytojų kongrese Vienoje Austrijoje. Ta proga, Vienoje 10 dienų lankė pasitobulinimo kursus, kurie buvo specialiai suruošti kongreso dalyviams prie Vienos universiteto.

Be dantų gydytojos praktikos, plačiai dalyvavo visuomeninėje veikloje. Buvo Lietuvos moterų, baigusių aukštąjį mokslą, draugijos valdyboje. Be to ilgą laiką bendradarbiavo lietuvių moterų dantų gydytojų draugijoje ir Pieno Lašo draugijos valdyboje ir kaipo tos draugijos atstovė dalyvavo lietuvių moterų taryboje ir Motinos - Vaiko konferencijose.

1944 m. rugpiūčio 11 d. bolševikų frontui artėjant, kun. Petrui Dagiui vadovaujant, slapta nakties metu, kad vokiečiai nesugautų, prie Šventosios uosto, žvejų laivu perplaukė Baltijos jūrą, laimingai pasiekdami Švedijos krantus. Švedijoje išgyveno iki 1947 m. kovo mėn. Čia du metu specialiu leidimu dirbo kaipo dantų gydytoja vaikų dantų klinikoje. 1947 m. balandžio 7 d. Marija su vyru, dukterimi Rita 18 m. amžiaus ir sūnumi Rimu 13 m. amžiaus atvažiavo į Ameriką. New Yorke apsistojo pas

(Nukelta į 5 psl.)

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Pranys Alšėnas

APIE TĄ KURIS MOKĖJO MOTERIS TAPYTI

/ Vieno impresionisto gyvenimo kelias /

Impresionizmo "liga" yra persirgusi kaip literatūra, taip ir menas, ypač tapyba.

Ekspresionalizmas ir impresionizmas - dvi srovės, savo laiku pasireiškusios mene, muzikoj ir literatūroj. Šias dvi sroves gretinu todėl, kad jos bent savo pavadinimų žodžiais /iš skambesio/, labai panašios. Vienok impresionistų kūrybapasižyminti grožiu ir ramumu. Ji ir šių dienų žmogui nesunkiai suprantama, nežiūrint, ar tai būtų tapyboj, ar literatūroj, bet to negalima būtų pasakyti apie kitą meno kryptį, vadinamą ekspresionizmu, kuris savo pagrindinėm idėjom visiškai skiriasi nuo impresionizmo. Sakoma, jog tai, ką akys mato, reikėtų vadinti impresionizmu, o ką širdis jaučia ir sako - ekspresionizmu. Čia ir išryškėja tų dviejų srovių visiškas skirtingumas.

Taigi, šiuo kartu stabtelėkime ir pasilikime prie impresionizmo ir tai - ne literatūroj, ne muzikoj, bet tik - mene.

Savo laiku Pierre - Auguste Renoir tiek perėjo kryžiaus kelių, paniekos ir kančios, kaip gal niekas kitas iš jo bendrakeleivių. O šiandien jis - milžiniška garsenybė. Net gi jo artimiausi kolegos, tie vyrai, su kuriais jis išgerdavo ir stipresnio, ir silpnesnio, su kuriais jis kalbėjosi ir diskutavo įvairiais / ypač meno/klausimais ponaPoleoninėse Paryžiaus kavinėse, su kuriais jis dalinosi impresionizmo idealais visokiausiuose suėjimuose - visvien jo nesuprato...

Net jo didžiausias draugas Edouard Manet, kartą žiūrėdamas Renoir o tapybinį darbą, prasitaręs kitam dailininkui : " Jis absoliutiškai neturi talento. Tas bernelis visiškai nemoka tapyti. Jūs esate jo draugas - pasakykit jam, kad jis mestų tepliojęs "...

Jam tai ir buvo pasakyta. Tačiau Renoir į tai nė kiek neužpykęs, bet su šypsena veide tik tiek tepasakęs : Manet yra gabus ir didelis tapytojas, bet jis niekur ir niekad nepajėgė nutapyti nė vienos gražios moters " ...

Šioji tiesa, Renoir teigimu, ne tik jo vieno išreiškiama, bet ji, girdi, jau ilgas laikas besiskardenanti iš meno kritikų, dailės kūrinių kolektorių ir, netgi, iš eilinių jo parodų lankytojų pusės. Kas žino, - o gal tai ir buvo tiesa ?..

Šioji nesėkmė - lydėjusi Renoir'ą beveik visą gyvenimą. Jis niekad nebuvęs kitų impresionistų tarpe, dažnai buvęs atmetamas oficialiuose salonuose Paryžiuje, sunku jo reprodukcijoms buvę paklūti į bendrus katalogus su ano meto kolegomis ir t.t.

Gi aukcijonuose jo darbai tebuvę galima parduoti tik už absurdiškai žemas kainas.

" Renoir'o išdidžios nuogalės moterys - susumuoja ištisą masę apgedusių / decomposed / mėsos gabalų su žaliais ir purpuriniais plėmais " - šitaip 1876 m. parašęs vienas dailės kritikas.

Kartą, kai visdėlto pavykę įsipiršti į vieną ir tą pačią parodą su " impresionizmo tėvu " Claude E. Manet, tai Renoir'o paveikslai buvę parduodami nedaugiau kaip po 100 frankų.

Vienok dabartiniu metu tie visi Renoir paveikslai kainuoją šimtus tūkstančių kiekvienas.

Begaliniai išgarsėjusi Renoir paveikslų paroda įvyko 1973 m. pavasarį Chicagoje, Art Institute.

Jausdamas savo nesėkmę Paryžiuje, 1881 m. Renoir išvyko savo laimės ieškoti, geriau pasakius, išmėginti į Italiją, palikdamas Prancūzijoje fermentuotis tenai praleistą savąją jaunystę ir dalį suaugusiojo amžiaus, taip lygiai - " nevykusius savo tapybos darbus", o taip pat ...senbernystę. Jis tada buvo 40 metų amžiaus.

Užpakaly jo kartu, žinoma, paliko nemaža ir jo impresionistinių kūrybos darbų, nes kur gi jis galėjo visus išparduoti, nors ir labai pigia kaina, kurie dabar pasidarę tikrais deimantų gabalais.

Kai Renoir, grįžęs iš Italijos - po ilgesnių atostogų - Paryžiuje jis pradėjęs " naują gyvenimą " - apsivedęs ir pradėjęs tapybinį darbą oficialioj studijoj.

Tada jau, sūnaus teigimu, kuris Chicagoje prieš kurį laiką buvo suruošęs tėvo kūrinių parodą, Pierre-Auguste Renoir pradėjęs pereiti į legendacinį statusą. Viršuje minėti pasikeitimai - vedybos ir nuolatinis studijos tapybos darbas, na, dar gal ilgesnė viešnagė Italijoje - iš pagrindų pakeitę jo gyvenimo stilių ir pasisekimą.

Šio garsiojo dailininko sūnus Jean Renoir Chicagoje yra žymus filmų sukėjas / Filmmaker /.

Iš:
MŪSŲ PASAKOS

TĖVO PAMOKYMAS

Senas tėvas mirdamas pamokė savo sūnų:
- Vėlai kelk, anksti gulk, duoną su medum valgyk, visados naujais batais avėk, niekam "padėk Dieve" nesakyk. Jeigu taip gyvensi, bus gerai.

Sūnus pradėjo pats ūkininkauti ir darė, kaip buvo tėvo pamokytas: vėlai kėlė, anksti gulė, duoną su medum valgė, naujais batais avėjo, niekam "padėk Dieve" nesakė .

Kaimynai kraipė galvas dėl tokio jaunuolio gyvenimo ir sakė: "Sūnus neina tėvo pėdomis".

Praėjo treji metai. Vaikinas pats pamatė, kad jo ūkis smunka. Jis net velionį tėvą ėmė minėti kreivu žodžiu - gal jis tyčia mirdamas tokius patarimus jam davęs.

Kartą jaunuolį aplankė jo dėdė. Jis ir sako brolėnui:
- Klausyk, vaike!. Tavo tėvas palikо tau gražų ūkį, o tu ką iš jo darai ? Tavo tėvas dieną naktį dirbdavo, o tu - tik žmones juokini. Kas čia kaltas ?
- Tėvas kaltas, - atsakė brolėnas.
- Kaip tai, tėvas kaltas ? - nustebo dėdė.
- Na, taip, aš gyvenu, kaip tėvas pamokė, - tarė brolėnas ir viską papasakojo.
- Tu nesupratai tėvo žodžių, vaike, -atsakė dėdė. - Aš tau paaiškinsiu. "Vėlai kelk, anksti gulk" reiškia - anksti kelk ir vėlai gulk, darbuokis taip, kad ir anksti atsikėlus, atrodytų vėlai, ir, vėlai einant gulti, atrodytų, jog dar anksti atsigulei. "Duoną su medum valgyk" reiškia - dirbk taip, kad tavo valgoma duona būtų tau tokia gardi, kaip su medum. "Visados naujais batais avėk" reiškia - visados batus valyk ir taisyk, tai jie atrodys kaip nauji ir ilgiau laikys. Niekam "padėk Dieve" nesakyk" - reikia suprasti taip, kad, anksčiausia išėjęs į darbą, niekur nerasi žmonių ir todėl neturėsi nieko sveikinti, visi tave sveikins.

Nuo to laiko vaikinas pradėjo gyventi taip, kaip dėdė paaiškino tėvo pamokymą.

PINIGAI IR MAIŠAS

Buvo trys broliai - du protingi, trečias kvailas. Kartą visi trys ėjo girią ir rado krūvą pinigų, tik neturėjo kur tų pinigų susemti. Tada protingieji ir sako kvailiui:
- Eik į kaimą ir gavęs, atnešk maišą pinigams.

Kvailys nuėjo. Kaip nuėjo taip ir sugaišo ligi pavakarie ir sugrįžo be maišo.
- O kur maišas ? - klausia broliai.
- Negavau, - atsakė kvailys.

Broliai apibarė kvailį ir sako:
- Dabar tu pasaugok pinigus, o mes eisime maišo.

Kai broliai nuėjo, kvailys nusimovė apatines kelnes, galus užrišo, susipylė pinigus ir nusinešė sau.

Parinko B.V.N.

Leonardas Andriekus

Iš :
NAKTIGONĖ

DIENA

Kaip lašas nuo voratinklio
Ar žiedlapis nuo obelies -
Taip nejučiom,
Taip patylom
Nuo mūsų atsitolino ir
Ir ši diena.

Vieniem ji bus apostata,
Kitiem ji bus šventoji -

O aš gi kuo laikysiu ją -
Niekše ar seserim -
Gal bežinos 'oji
Padangių gulbė,
Kelionėj atsitolinus
Nuo seserų.

ANGELAS

Lengviau suklyst,
Kaip vėl surasti kelią -
O angele,
Stipriau man ranką spausk !
Šią naktį danguje
Pradingo žvaigždės,
Ir žemėje
Nubudę paukščiai
Nenori sveikinti aušros.

Tikrai žinau,
Jog čia seniau klaidino -
Dar šiurpulį
Paklydusio žmogaus juntu.
Čia mano protėvius
Klaidino tavo brolis-
Juodasis angelas,
Lyg būtų jie gyvenę
Be angelų sargų.

O kaip skaudu
Gimtuos laukuos paklysti
Ir nepažint
Vaikystėj išmintų takų!
Mes nepažįstamais takais
Ilgai keliavome,
O angele,
Bet šįnakt atpažįstu
Takus, kuriais einu.

Tu vesk mane
Per tą bežvaigždę naktį,
Kol iš tamsos
Pirma kalvelė išsiners.
Paskui galėsi grįžt
Prie Sopulingos Motinos
Pskalnėmis -
Aš jau surasiu vienas
Senųjų durų skląstį.

PAŽINKIME PRAEITĮ !

J. VENSLOVA

SENOVĖS KELTAI IR JŲ SĄRYŠIS SU LIETUVIAIS

inys/

Ką sako istoriniai šaltiniai

Pirmą kartą slavų vardą pamini istoriniuose šaltiniuose Bizantijos istorikas /6 amž./ Procopius "Slavenoi". Gi pagal žymų prancūzų istoriką prof. G. Poisson/ Les Aryens Paris, 1943, 250/ slavų istorija prasideda tik 6 mūsų eros amžiuje.

Senieji istorikai /Theophan, Beda ir kiti/ slavus laikė hubais. Graikų istorikas Kedrenos, rašydamas apie hunų Atvykimą į Trakiją, pažymi: "Huni qui et slavini dicuntur". Sulyg prof. J. Cuno /Der alten Voelkerkunde, Berlin, 303/ dar viduramžiais slavus Bizantijos ir Vakarų Europos rašytojai dar vadino hunais.

Slavus hunais laikė Jokout, Hampel, Helmond, S. Edda, P. Varnefrid, prof. F. Lot, M. Praetorius, dr. G. Taylor, prof. W. Maciejewski, prof. I. Zabelin, prof. dr. D. Ilovaiskij, V. Florinski, prof. dr. A. Hettner ir visa eilė kitų.

Prancūzų istorikas H. Martin / La Russie et l'Europe, Paris, 386 p./ ne tik Atilą laikė slavų vadu, bet ir nurodė Nikalojaus laikais panslavistų mokyklos "Atilos dainą", kurią jie dainuodavę "Atilos sūnūs vėl Jūsų viešpatavimą i š naujo pradeda..."

Garsus rusų istorijkas prof. I. Zabelin /Istoria Russkoj Žizni, Moskva, 1876, I t., 361/ tvirtino: "Atila, kaip matėme, gyveno Teisa aukštupy po Karpatų kalnais-dabartinėje rytinėj Vengrijoj, kur sulig senais metraščiais, gyveno slavai. Pirmas caras - tai hunų kunigaikštis Valamir, pasidarė atstovu slavų vienybės šiame krašte". Taip pat kitas žymus slavų istorikas N. Karamzin /Istorija gosudarstva Rossijkogo, 1848, I t., 8/ slavų protėvynę randa tarp Dunojaus ir Karpatų. Ilgą laiką tyręs slavų protėvynės klausimą, rusų mokslininkas prof. A. Sobolevskij / Rusko-skifskie etjudy, 1922/ priėjo išvados, jog nė viena istorijos tėvo Herodotus paminėtų tautų / trakai, skitai, neurai, getai, etc/ nebuvo slavai.

Tą patį tvirtino ir senosios slavų kronikos. Lenkų 13 a. kronikininkas Boguphali aiškiai tvirtino, kad visų slavų protavynė buvusi Panonijoj, kur hunų vadas Atila turėjo savo būstinę, ir kad hungarai /hunai/ buvo slavai: Boguphali II Chronicon Poloniae, Warsaviae, 1752, 577-584 p. rašoma: Scribitur enim in vestustissimus quod Pannonia sit mater et origo omnium Slavonicarum nacionum... Sunc autem Slavorum multi genera. Per premissa autem quator regna Slavonica videlicet Pannoniorum Ruthenorum et Czechorum seu Bohemorum designata habentur... Item de Hungaris qui ipsi Sclavi sunt... Rex Thile qui in Scripturis Attila nominatur veniens Pannoniam sibi perpetuum in ea constituit mansionem".

Seniausias rusų metraštis /Povest vremennych let., I, II str./ rašė: "Daugelį metų slavai gyveno prie Dunojaus, kur dabar Vengrijos ir Bulgarijos žemė randasi. Iš ten slavai išsisklaidė po žemę /pasaulį/ ir paliko savo vardą, kur tik apsigyveno".

Apie slavų rasę ir jų būdą

Antropologai prof. A. Bagdanov, dr. M. Hesch, prof, dr. W. ley ir visa eilė kitų randa, kad slavai yra brochycepalai, Ripley ir visa eilė kitų randa, kad slavai yra brochycepalai, nedidelio ūgio, tamsių plaukų ir rusvų akių. Prof. dr. W. Ripley / The Races of Europe, New York, 1937, 357/ nurodė: "The presence among the Russian people themselves of medium-stature d, dark-comple ioned and broad-head majority is acknowledged by all. That this represents the original Slavic stock". Prof. R. Di on /The Racial History of Man, 1923, 121/ pastebėjo: "Mongolai ir totoriai - tai, beveik grynos brochycepalų rasės tautos". Pagal prof. C. Hayes /World History, 1952, 254 / ir hunai buvo nedidelio ūgio, plačios galvos, tamsių plaukų ir pan.

Kalbant apie slavų charakterį, tai senovės šaltiniai liudija, kad slavai buvo žiaurūs: 1108 m. Vyskupas Adelgot de Magdebourg tvirtino: "Šie žmonės-slavai yra žiaurūs". Tą patį liudijo ir Bizantijos istorikas Procopius /II, 387/, kuris paminėjo pirmą kartą slavų vardą. Ir istorikas dr. R. Roeppel /84-23/ plačiau apibudino: "Jie/slavai/ gyveno girtuokliaudami, nešvariai, vargingose čia ir ten išsklaidytose lušnelėse sulig hunų papročiais... Nuolatiniais plėšikiškais įsiveržimais jie /slavai/ naikino kraštus su žiaurumu, aršumu, naikinimo įkarščiu".

Visai panašiai elgėsi lenkai po Pirmojo pasaulinio karo, okupuotame Vilniaus krašte, Rytų Galicijoje ir kitur. Tą patį daro rusai savo užimtuose kraštuose. Ir šiuo atžvilgiu slavai prilygsta hunams, apie kuriuos žymiausias 5 amž. istorikas Crosius rašė: "Hunai žiauresni už patį žiaurumą". Gi hunų istoriją aprašęs M. Brion /The Story of the Hunns, 1931, 203/ konstatavo: " On the other side /of the Dabube / vvere the barbarian peoples, the nomads, tha savage Slavs and in their rear that ine haustible source of unknown hordes and terrors - Asia".

Tiek senovėj /Ammianus etc/, tiek dabar istorikai /prof. C. Hayes ir kiti/ tvirtino, jog hunai buvo klastingi ir vedė suktą, apgaulingą politiką, ką daro ir dabar lenkai su rusais Ir darė hunai taip, kaip dabar daro rusai, reikalaudami pabėgėlių iš jų užimtų kraštų: prof. C. Gordon /the Age of Attila, 1960, 65/: " Hunai padarė tiaką /su romėnais/ su sąlyga, jog pabėgėliai turėtų būti sugrąžinti hunams".

VI amž. gotų istorikas Jordanes /260 str./ rašė, jog hunai buvo pavergę daugybę tautų, kurias laikė kaip verges prie blogiausių sąlygų. Tų pačių laikų graikų istorikas Priscus sakė, kad hunų vadas Atila buvo sudaręs su pavergtomis tautomis federaciją ir šias tautas visapusiškai išnaudojo. Vadinasi, Atila vykdė tai, ką ir dabar darė Stalinas su savo ištikimais bendrininkais.

Apie slavų kalbą

Nors kalbininkai slavų kalbą priskiria prie indoeuropiečių kalbų šeimos, tačiau, kaip jau anksčiau minėjome, ir čia yra klaustukų. Pirmiausia, yra istorikų, kurie tvirtina, jog slavų kalba buvo plačiai vartojama Atilos hunų sukurtoje imperijoje: prof. G. Vernadsky / The Mongols and Russia, U.S.A, .1953, 143 / : "Slavų kalba privalėjo būti plačiai vartojama Atilos valstybėje" - The Slavic language must have been widely used in Attilas state. - Iš to galima prielaida, jog slavų kalba galėjusi būti Atilos imperijos valstybinė kalba et eo ipso hunų kalba.

/ bus daugiau/

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

4 psl.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki:

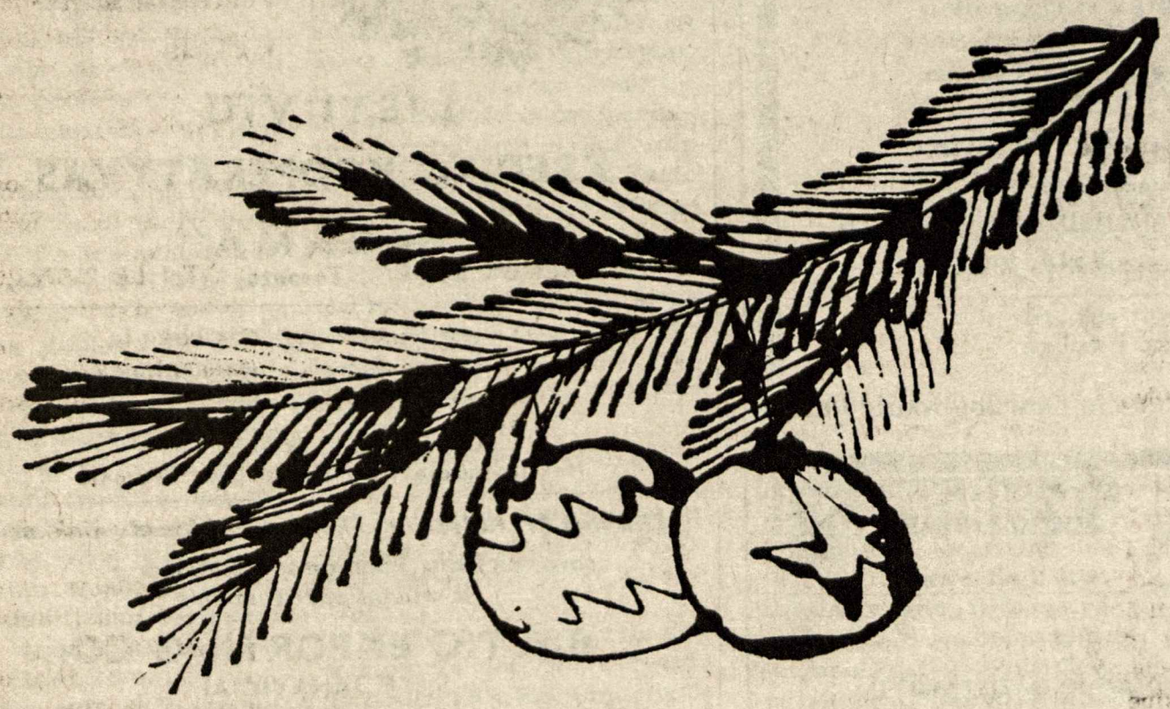

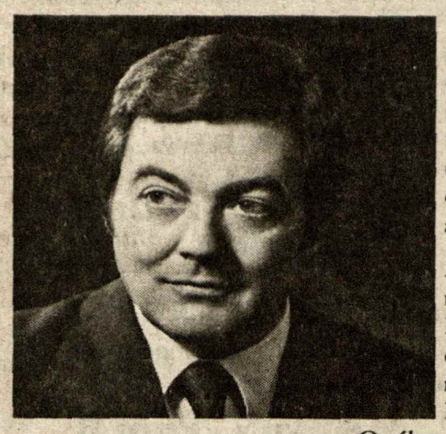

JEAN BIENVENUE
Ministre
de l'Immigration
du Québec

Nous voici à nouveau à cette époque de l'année où il fait particulièrement bon de faire revivre traditions et coutumes et où il est également de mise de faire le bilan de nos actes.

Au cours des derniers mois, mon ministère a mis l'accent sur toute une série de programmes et de mesures destinés à favoriser la venue d'immigrants au Québec et leur intégration à la communauté québécoise francophone.

Je souhaite que nous puissions, au cours de 1976, vous associer davantage encore à nos différentes actions, afin que tous les Québécois puissent comprendre de mieux en mieux quelle richesse vous constituez pour notre patrimoine collectif.

A tous, paix, bonheur et amitié.

Štai ir vėl esame tame metu laike, kai yra ypatingai malonu atgaivinti tradicijas ir paprocius, peržvelgti taip pat nuveiktus darbus.

Paskutiniuoju laiku mano Ministerija ypač rūpinosi eile programų, kurios paskatintų imigrantus apsigyventi Quebec'e ir padėtų jiems integruotis į prancūziską kvebekiečių gyvenimą.

Linkiu, kad 1976 jūs dar daugiau prisijungsite prie mūsų darbų, kad visi kvebekiečiai galėtų geriau suprasti ir įvertinti kokį svarbų indėlį jūs suteikiate bendros mūsų tėvynės kultūrai.

Visiems taikos, laimės ir draugiškumo.

ŠV. KALEDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA SVEIKINAME VISUS KANADOS LIETUVIUS, KRAŠTO TARYBOS ATSTOVUS, KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS APYLINKIŲ VALDYBAS, SAVO BROLIUS IR SESERIS PAVERGTOJE TĖVYNĖJE IR VISUS LIETUVIUS LAISVAJAME PASAULYJE, LINKĖDAMI RYŽTO IR IŠTVERMĖS KOVOJE UŽ TĖVYNĖS LAISVĘ IR LIETUVIŠKUMO LIEPSNOS ISSAUGOJIMĄ IŠEIVIJOJE –

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
KRAŠTO VALDYBA

KLB OTTAWOS APYLINKĖS VALDYBA Švenčių proga sveikina NL ir Ottawos apylinkės narius ir linki sekmes 1976 metuose.

CFMB
LIETUVIŠKA PROGRAMA

ŠVENČIŲ PROGA SVEIKINAME visus radijo klausytojus, klientus ir dėkojame už dėmesį lietuviškos programos išsilaikyme.

V. ir L. Stankevičiai

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

LITAS

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINA SAVO NARIUS-NARES IR VISUS MONTREALIO LIETUVIUS ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA:

"LITAS" LINKI VISIEMS PAKILIOJE DVASIOJE PERLEISTI DIDŽIĄSIAS METŲ ŠVENTES IR PER 1976 METUS SĖKMINGAI ĮGYVENDINTI SVARBIUOSIUS SAVO LŪKESČIUS.

Šventų Kalėdų sulaukus, sveikina klijentus ir visus montrealiečius.

Naujųjų Metų proga linki geros sėkmės kiekvienam!

Dėkoja už pasitikėjimą pavedant apdraudas šiai agentūrai.

Petras Adamonis
Adamonis Insurance Agency Inc.

KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ proga, sveikiname visus draugus ir pažįstamus, taip pat visus klijentus ir visus lietuvius linkėdami daug džiaugsmo ir laimės.

Ona ir Albertas Norkeliūnai
Montreal Enterprises Reg'd

Montrealio Lietuviai!

Šv. Kalėdos tebūna Jums stipresnės vilties gimimo šventė, kad ištvertumėte lietuviškume.

Naujieji Metai teatneša naujo ryžto kiekvienam asmeniui ir organizacijoms lietuviškame darbe.

Šių švenčių metu Jūs savo maldose ir mintyse jungkitės su visais išsklaidytaisiais lietuviais į vieningą Pasaulio Lietuvių Bendruomenę ir su pavergtaisiais broliais Lietuvoje.

KL.B Montrealio apylinkės
valdyba

Džiaugsmo Šv. Kalėdoms ir Viešpaties palaimos 1976 naujiems metams mieliems parapijiečiams ir visiems bičiuliams.

Aušros Vartų parapijos kunigai:
Tėv. J. Kubilius, S.J.
Tėv. J. Aranauskas S. J.
Tėv. S. Kulbis, S. J.
ir parapijos Komitetas

KALĖDŲ PALAIMOS IR RAMYBĖS VISIEMS LINKI ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA.

Kun. dr. F. Jucevičius,
parapijos Komitetas ir Taryba

KRISTAUS GIMIMO ŠVENTES IR NAUJŲ 1976 metų proga, L.Š.S.T. KANADOS ŠAULIŲ RINKTINĖS BROLIUS IR SESES ŠAULIUS sveikiname ir linkime našaus sauliško darbo.

L.Š.S.T. Kanados Šaulių
Rinktinės Valdyba

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS CHORAS

Sveikinimai visiems mieliems tautiečiams šių Kalėdų ir Naujųjų Metų švenčių proga.

L.V.S-gos Ramovės Montrealio skyrius su Šv. Kalėdoms ir Naujaisiais Metais sveikina narius, Savanorius-kūrėjus, Šaulius ir visus lietuvius

Valdyba

Šventų Kalėdų ir Naujų 1976 metų proga, D.L.K. ALGIRDO KUOPOS BROLIUS IR SESES ŠAULIUS sveikiname ir linkime sveikatos ir pasisekimo gyvenime.

Hamilton, Ont. Kuopos Valdyba

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų šviesoje už Lietuvos laisvę, žuvusiųjų brolių tėvynės meilės ugnis tebūna švyturiu visiems pasaulyje esantiems sesėms ir broliams šauliams

LK Mindaugo šaulių kuopa

Vietoj įprastinų, blizgančių kortelių
Linkim čia visiems bičiuliams Montrealyj,
Švenčių nuotaikos giedrios bei spindulingos,
Ir Naujųjų Metų – nuostabių!

Birutė, Henrikas ir Gintaras
Nagiai

ŠVENTINĖS NUOTAIKOS IR SEKMĖS NAUJUOSIUOSE METUOSE, LINKIME VISIEMS IR VISUR!

Aldona ir Pr. Paukštaičiai

– Sveikiname savo gimines, draugus ir pažįstamus linkėdami linksmų švenčių. Vietoj atvirukų aukojame $ 10.- NL.-yai.

Juozas ir Sofija Skučai

Daug džiaugsmo ir laimės šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga!

Joseph Bernotas
NOTARAS

Daug džiaugsmo ir laimės šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga!

R.J. Išganaitis, BA, BCL
ADVOKATAS

Daug džiaugsmo ir laimės šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga!

J.P. Miller
ADVOKATAS

Daug džiaugsmo ir laimės šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga!

Dr. J. Mališka

Daug džiaugsmo ir laimės šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga!

DR. A.S. POPIERAITIS

LINKSMU ŠV KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKI:

Gerbiamus klientus, bičiulius bei pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga nuoširdžiausiai sveikiname ir linkime viso geriausio

Dana ir Juozas Gražiai

Džiaugsmingų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų!

A. Rusinas, V. Kačergius, A. ir Z. Urbonai,
A. ir J. Išganaičiai, M. ir S. Morkūnai
G. ir B. Bijunai, N. ir A. Gudai, V. Skaisgirys.

Daug džiaugsmo ir laimės šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga!

Tony's Photo Studio

2680 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q. TEL. 525-8971.

Nuoširdžiausi švenčių sveikinimai!

FINA PLAZA FINA

215 Hymus Blvd, — Tel. 694-1037
&
DELMAR CERAMIE'S — 477G Delmar Ave.,
M. RUTKAUSKAS — Pointe Claire, P.Q.

Kalėdų ir Naujų Metų švenčių proga sveikiname visus mūsų klijentus!

Lefebure & Robert Inc.

7635 RUE CENTRALE ST., LASALLE, P.Q.

Kalėdų ir Naujųjų Metų švenčių proga sveikinimai ir linkėjimai visiems mano pažįstamiems.

R. Simaniūkštis

Švenčių proga sveikinu visus savo prietelius ir pažįstamus

Aug. Kalvaitis

Sveikiname visus draugus ir pazistamus Šv. Kaledu ir Naujų Metų proga, linkedami geros sveikatos ir sekmes gyvenimo reikaluose.

E. J. Vieraičiai

ADAM'S LASALLE

RESTAURANT
* SPECIALTY: SMOKED MEAT *
Savininkė Ona Voroninkaitiene
TEL. 365-8666
7633 LASALLE BLVD. LASALLE

Linksmų švenčių

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy

LEO RATNER, B.P.H. L. PH.
7576 Centrale Street, LaSalle, P. Q.

Kalėdų šventės teatneša tyro džiaugsmo ir Naujieji Metai stiprybės ir vilties!

Viktoras ir Linda Susinskai

Sandy's Pastry & Delicatessen

H. & J. Kienbacher
CANADIAN AND IMPORTED CHEESES
Our Specialties: Cakes for all Occasions
European Delicatessen, German Magazines

7697 CENTRALE St., Between 6 - 7 Ave. 366-4614

---

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH
(At the end of Sherbrooke Street West)

Pardavimo manageris Leonas Gureckas su šeima švenčių proga sveikiname visus klijentus, draugus, pažįstamus ir visus lietuvius, linkėdami sekančiuose metuose sekmes o ypač automobilių pirkiniuose. 489-5391

Toronto Lietuvių Namai

savo klijentams ir visiems lietuviams linki
LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ —
Lietuvių Namų Valdyba

DŽIAUGSMINGU ŠV. KALEDU IR LAIMINGU NAUJU METU

SAVO ARTIMIESIEMS LINKI —

O. S. Pranckunai
Toronto, Ont.

SVEIKINAME VISUS ARTIMUOSIUS IR PAŽĮSTAMUS!

Vietoje sventinių korteliu skiriame $10- NL - vai.

Jonas ir Kunigunda Dervaičiai,
Hamilton, Ont.

HIGHLAND AUTO BODY

611 LAFLEUR AVE., LaSALLE

Tel. 366-7281

Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikiname visus mūsų klijentus.

Sav. V. Sušinskas & Son

LASALLE AUTOMOBILE INC.

BRONX PARK GARAGE
Réparations générales - General Repairs
Chrysler - Dodge - Dart - Coronet - Charger - Challenger
7635, boul. LASALLE 366-7818 LASALLE

Linksmų švenčių
PHARMACIE
Gagnon
ROBERT GENDRON L.PH. PROP.
7626 CENTRALE LASALLE 366-9742

JETTE & FRERE LTEE

PLOMBERIE - CHAUFFAGE — PLUMBING - HEATING
Réparations de tous genres — Repairs of all kinds
Vente - Installation - Location
Vendeur autorisé de la CORPORATION DE GAZ NATUREL
Estimations gratuites — Free Estimates
R. JETTE: Tél. 366-3239 H. JETTE: Tél. 769-5300
140 - 2e AVENUE LASALLE

RIVERSIDE HARDWARE

Yvan Serre, prop.
Rental & SERVICE et Location
Agent SHERWIN WILLIAMS Agent
7584, RUE CENTRALE LASALLE
366-6060

Švenčių proga sveikiname visus mūsų klijentus!

DIDELĖ NUOLAIDA KAINŲ (iki 60%) SIUNTINIAMS Į

LIETUVĄ

A.B.C. PARCEL SERVICE, 3891 St. Lawrence Blvd., Montreal, P.Q. H2W 1X9. Tel. 844-9098.

Marché McCARTHY Market

Epicier - Boucher licencié — Butcher - Licensed Grocer
Fruits et Légumes — Fruits and Vegetables
BIERE — PORTER — BEER
7631 CENTRALE LASALLE
366-6262

Marché FRED'S Market

Jean-Claude Schetagne, prop.
Epicier - Boucher licencié — Butcher - Licensed Grocer
Viandes de choix — Choice Meats
COLD BEER ★ BIERE FROIDE
7691 CENTRALE LASALLE
366-0021 366-0022

Bernec Floral Co. (63) Ltd.

FLORIST — GROWER — LANDSCAPER

Tel.: 365-0511
300 - 1st AVE. LaSalle 285 - 2nd AVE.

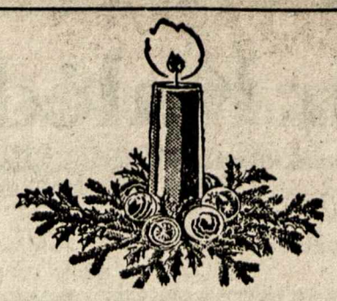

SVEIKINAME VISUS LIETUVIUS SU
Šv. Kalėdomis ir Naujaisiais Metais

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "PARAMA"

1573 BLOOR ST. W., Toronto Tel LE 2-8723,

Sveikinu visus savo prietelius ir pažįstamus Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga.

Dr. Juozas Kaškelis,
Nekilnojamojo Turto Pardavimas, Toronto

Linksmų Šv. Kalėdų ir sėkmingų 1976 metų linkime savo mieliems klientams, bičiuliams ir visiems pažįstamiems

BALTIC EXPORTING CO.

S. ir F. JANAVIČIAI
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5

Šventiniai sveikinimai visiems lietuviams KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ proga

SPAUSTUVĖ
TIME PRESS
252 - 4659
82 QUEEN ELIZABETH BLVD.

Savo mieluosius klientus ir draugus Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1976 Metų proga sveikinu linkėdamas sėkmės

JONAS V. MARGIS, Phm.B.

"MARGIS DRUGS"
408 Roncesvalles Ave., kampas Howard Park Ave.
Telefonas LE 5-1944, Toronto, Ontario

Mieliems savo klientams ir bičiuliams linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki

V. BAČĖNAS,
All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W.

Mieliems savo klientams ir bičiuliams linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki

WALTER DAUGINIS

Namų — gyvybės — automobilių — komerciniai
Įvairių draudos bendrovių atstovybė
1613 Bloor St. W., Toronto, Ont.
Tel. 533-1121, namų 249-2067

Džiugių švenčių ir turtingų naujų metų linki visiems lietuviams

BALIO MASKELIŪNO apdraudos agentūra

Tel. 251-4864
2483 Lake Shore Blvd. West, Toronto 14, Ont.

Mieliems savo klientams ir bičiuliams linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki

PRANO BARAUSKO
NEKILNOJAMO TURTO
PARDAVIMO ĮSTAIGA
3828 Bloor St. W., Islington, Ontario
Telefonas 743-0100

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖS
MOHAWK FURNITURE LTD.

Savo mieliems klientams linki linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

137 Roncesvalles Ave. Tel. 537-1442
2448 Danforth Ave. Tel. OX. 9-4444

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
SVEIKINU VISUS KLIJENTUS,
DRAUGUS IR PAŽĮSTAMUS

AL GARBENS
Real Estate

Kanados, Ontario ir Toronto
Real Estate Boards narys.
1611 BLOOR ST. W. TORONTO, ONT.

Savo mieliems klientams linki linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD
Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS
3828 Bloor St. W. Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661

MEŠKERIOJIMAS

B. Valčaitis

(Pradžia 21 numeryje)

ŽUVIES KONSERVAVIMAS

(Tęsinys)

Skiedinių užpilta žuvis laikoma vėsioje vietoje ir reikalinga protarpiais pamaišyti. Druskos skiedinyje išbuvusi numatytą laiką žuvis ištraukiama, perplaunama šaltu vandeniu ir tuomet dedama į marinavimo indus. Į vienos kvortos indą maždaug telpa 11/2 svaro paruoštos žuvies. Daugumoje prieskoniai dedami į apačią ir po to dedama sluoksnis žuvies ir sluoksnis svogūnų. Sumaišius pusę vandens ir pusę acto rūgšties, pilama į paruoštus su žuvimi indus, taip kad žuvis būtų apsemta skiediniu. Supylus, indą pamaskatuoti, kad tarp žuvies likęs oras burbuliukų pavidale, išeitų iš indo.

Į vieną galioną marinuojamos žuvies galima dėti: pusė arbatinio šaukštelio tarrgon, black pepper, allspice ir mustard. Priedo galima dėti stalks of selery, parsley ir citrinos žievelių. Be to galima pridėti truputį česnakų ir raudonų pipirų.

Tokios žuvys kaip karpis, sidabrinis ešerys, turėtų būti kitaip paruošti. Tokių žuvų padaromi filetai, t.y. išlšplaunama tik gryna mėsa ir nuplaunama. Sumaišoma pusė vandens ir pusė acto, pridedant " pickling spices ". Skiedinys 15 min. pašildomas iki virimo, bet neužvirinamas, tuomet dedama žuvies gabalai ir virinama apie 15 min., kol žuvis suminkštėja ir šakute lengvai perduriama. Dabar skiedinys ir prieskoniai įsigers į dalinai apvirintą mėsą ir panaikins nepageidaujamą tos žuvies skonį. Po apvirimo skiedinys nupilamas ir žuvies gabalai perplaunami šaltu vandeniu.

Tokia žuvis dedama į marinavimo indus sluoksniais, pridedant plonai piaustytų svogūnų. Po to, užpilamas šaltas, anksčiau aprašytas mišinys ir viskas sukrečiama, kad likę oro burbuliukai, iškiltų į viršų. Taip marinuotos žuvies atšalusio indo paviršiuje susidaro drebučiai.

Paruoštą marinuotą žuvį galima laikyti rūsyje, jeigu temperatūra nebūna aukštesnė negu 10 l.C. Neturint tokio rūsio, reikalinga laikyti šaldytuve.

Po savaitės galima paragauti ir jeigu norima, galima pridėti daugiau prieskonių. Už menesio ji pilnai yra išsistovėjusi ir galima valgyti.

Normaliai tokia žuvis suvartojama šešių mėnesių laikotarpyje. Jeigu marinuota žuvis retai kada valgoma, tai indus su žuvimi reikia retkarčiais pakratyti, kad actas, nuskendęs į indo dugną susimaišytų ir oro burbuliukai iškiltų į paviršių.

Toks žuvų marinavimas daromas įvairiais būdais Čia svarbiausias elementas yra druska ir rūgštis, kurios apsaugo žuvį nuo sugedimo.

Dedant į marinavimo indą, maži žuvies gabaliukai sumaunami ant specialių arba kad ir dantims krapštyti pagaliukų, dėl patogumų vėliau valgant žuvį. Norint kad atsirastų drebučių, galima į skiedinį įpilti želatinos miltelių, prieš užpilant mišinį ant žuvies.

Kurie nemėgsta acto rūgšties, žuvį gali išimti prieš valgant, nusausinti, uždėti rūgščios grietinės ir krienų ir taip palaikius, vėliau valgyti. Marinuota žuvis valgoma šalta, tiesiog iš indo dedama ant lėkštės.

(Pabaiga)

Myliman Tėveliui K. VERBICKUI vienerių metų mirties sukakties proga:

Jis paliko mus tyliai, Jo mintys nežinomos. Bet Jis paliko brangų atminimą – Jo vietos šioje žemėje niekas neužpildys.

Mes pasiilgę ir visuomet ilgėsimės Tavęs brangus Tėveli!
Nes ant šios žemės Tu vienas buvai iš geriausių...

Nuliūdę duktė Aldona, žentas, anūkai ir proanūkė

Vilniaus Krašto nepailstamai veikėjai PAULEI TAMULEVIČIŪTEI – ANCEVIČIENEI jos motinai Ottawoje mirus, reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime –

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Kanados Krašto Valdyba

hamilton

Visuotinis susirinkimas KLVS Ramovė Hamiltono valdyba sausio 11 dieną ramovėno J. Asmenavičiaus rezidencijoje - 77 St. Clair Ave. šaukia visuotinį narių susirinkimą. Visų narių dalyvavimas būtinas. Pradžia 4 v. 30 min.

sudbury

• Lietuvių Bendruomenės valdyba ruošia lietuvišką Naujųjų Metų sutikimą.

• Jaunimo ansamblio "Gintaras " tėvų vusuotinas susirinkimas įvyks sausio 11 d. po 11 val. mišių Seselių namuose.

Juozas Zavys ryšium su išvykimu į Toronto, pasitraukė iš Neringos Jūrų Šaulių kuopos pirmininko pareigų. Šias pareigas laikinai perėmė š.Š. Vyšniauskas o vicep. laikinai paskirtas š. A. Jurjonas. N. Bagdžiūnienės nuotraukoje iš kairės sėdi: S. Vyšniauskas, A. Jurjonas ir dešinėje J. Zavys ir kiti kuopos nariai po pareigų ir vėliavos perdavimo.

• Gimnazijos mokytojas Vytautas Kručas atstovaus mūsų jaunuomenę Pasauliniame Jaunimo Kongrese, Pietų Amerikoje. Išvyksta š.m. gruodžio mėn. 24 d.

• Stasys Krivickas, visuomenininkas, " Geležinis vilkas " sporto klubo pirmininkas, linksmų, švelnių anekdotų kūrėjas, Naujųjų Metų pradžioje švenčia savo 60 metų amžiaus sukaktį. Ilgiausių metų.

• Vladas Kriaučeliūnas, nuolatinis "NL" skaitytojas, gerai pažįstamas savo darbo parama lietuviams, išeina į INCO pensiją. Sėkmės.

montreal

SUSIRINKIMAS

Sekantis Lietuvių Akademinio Samburio Montrealyje visuotinis susirinkimas įvyks vasario 6 dieną H. ir Z. Lapinų rezidencijoje.

Dalia Gruodienė skaitys paskaitą apie Joga reikšmę psichologinėje ir fiziologinėje srityse.

• Vinco ir Onos Lukauskų sidabrinių vedybų-25 m. sukaktis buvo atšvęsta giminių, chroistų ir draugų tarpe, jų pačių namuose.

• Algis, Ina, Kristina ir Asta Kličiai o taip pat Vanda Kličienė ir J. Šipelienė yra išvykę į Floridą praleisti šventes. Taipgi, išvyko Vincas ir Silvija Piečaičiai

• Juozas Lukshis su šeima persikėlė į Toronto. Jis yra charter acconter'is ir dirbo atsakominga darbą viename tekstilės fabrike.

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.
2224 DUNDAS STREET W.,
TORONTO, ONTARIO
M6R 1X6
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

DIDELĖ NUOLAIDA KAINŲ (iki 60%) SIUNTINIAMS Į
LIETUVA
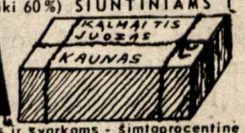

- Medžiaga suknelėms - Crimlene, kostiumams ir švarkams - šimtaprocentinė rūšis – pusė kainos.
- Angliška medžiaga 100% vilnonė. Vilnonė arba polyesterio – nuolaida iki 60%.
- Skarelės vilnones arba šilkinės ir naujausiais piešiniais.
- Megztukai, golfui ir puloveriniai – didžiausias pasirinkimas specialiomis kainomis.
- Moteriški paltai - Borgana (art. fur) įvairaus dydžio tik $49.00.
- Vyriški megzti marškiniai (kanadiški) – pusė kainos. Taipgi, daugybė kitų daiktų, reikalingų Lietuvoje.

Siuntinius siunčiame paprastu ir oro paštu. Priimame užsakymus automobiliams, šaldytuvams, televizijoms, pinigų Certificates ir kt. (Turime 22 metų patyrimą).
Prašome užeiti ir įsitikinti.
A.B.C. PARCEL SERVICE, 3891 St. Lawrence Blvd., Montreal, P.Q. H2W 1X9. Tel. 844 - 9098.

3 HRS DRY CLEANING SERVICE
PATARNAUJA
Spécial du samedi - Saturday Special
IN BY 1 P.M. READY BY 5 P.M.
LES VÊTEMENTS ENTRÉS A — SERONT PRÊTS A
Dino's
VALOME VISŲ RŪŠIŲ APRANGA! ŠEŠTADIENIAIS SPECIALUS PATARNAVIMAS!
CLEANER AND VALET SERVICE LTD.
NETTOYEURS - CLEANERS
7661-A CENTRALE 365-7146
495-90e Ave. 366-1143

Highland Auto Body
611 Lafleur Ave., La Salle. – Tel. 366-7281
- ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS. (Lietuviams duodame specialią nuolaidą)
- APTARNAUJAME GAZOLINO IR ALYVOS PRODUKTAIS.

Savininkai V. Šušinskas & Son, tel. 389-0571.

WOODLAND-AUTOMOBILE LTD.
8550 BOUL. NEWMAN BLVD., LASALLE
363-7424
Plymouth CHRYSLER Lamons Dodge VENTE SERVICE
CHRYSLER – CORDOBA – PLYMOUTH – DUSTER – FURY – GRON FURY.
DIDELIS PASIRINKIMAS CHRYSLER GAMYBOS AUTOMOBILIŲ, NAUJŲ IR VARTOTŲ. YPATINGAI PRIEINAMOMIS KAINOMIS IR PO PARDAVIMO – GARANTUOTU APTARNAVIMU.
Kreiptis pas agentūros atstovą (Ron) Arūną Mockų.
(Dirbęs 2 metus Translsland Co.)

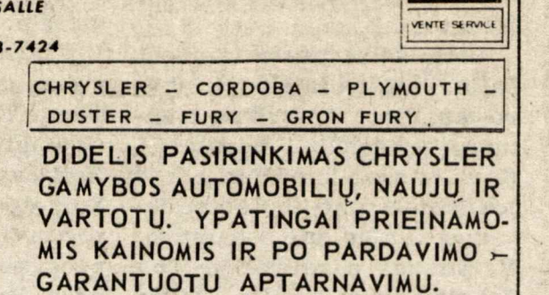

NAUJI IR REMODELIUOTI KAILINIAI, KEPURĖS, STOLĖS IR KITI IŠDIRBINIAI.
Taip pat priimu apsaugai (storage). Viskam kainos prieinamos – fabriko. Skambinkite į dirbtuvę 845-2912

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy
LEO RATNER, B.P.H. L. PH.
NIEKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS PRISTATYMAS
VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA
7576 CENTRALE – LASALLE – 365-0770

W. LAPENAT
GENERAL CONSTRUCTION REG'D.
89 Orchard Street, La Salle, P.Q.
Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
– tel. 366-6237- 3896.

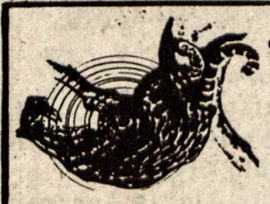

JUOZAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas
- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laikų saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

FREE SHOP AT HOME
Carpet Sales & Installation
Harding – Bigelov – Celanese – Kraus – Burlington – Venture –

PARDUODU žemomis kainomis ir pats kilimais išklojų gyvenamus namus bei komercines patalpas (darbas tik $1,75 už kv. jardą).
- Mano specialybė ir laiptu bei sienų išklojimas.
- Padarau madingus pakeitimus.
- Pristatau į namus pavyzdžius.
- Padarau išmatavimus ir įkainavimus nemokamai.

Skambinkite tel: 768-6780 – 7962

ROBERT RICHER
TEL. 365-6111
RES. 366-0066
PIRKIMAS — ĮVERTINIMAI
PARDAVIMAS — NEKILNOJAMO TURTO
PASKOLOS — PASKOLOS
Visokeriopi kiti patarnavimai
Immeubles RICHER Realties Enrg.
COURTIER – BROKER
7687 CENTRALE SUITE 301 LASALLE, QUE. H8P 1L7

Jetté & Frère Ltée
Viskas moderniems namams !
Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame – Hydro - Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.
Plumbing & Heating kontraktorius.
140 - 2e AVENUE LASALLE,
366-0330

366-7818
PARDAVIMAS:
Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.
LAURENT DAIGNEAULT
Dodge CHRYSLER Dodge Trucks SALES/SERVICE
Esso
LASALLE AUTOMOBILE INC.
Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės – De La Verendrye, pr'e Lapierreir vandens kanalo. Tel. 365-3364.

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

MOKAME UŽ:

Depozitus (P.C.A)	6%
Santaupas (Nuo spalio 1 d.)	8%
Terminuotus depozitus 1 metų	9½%

IMAME UŽ:

Asmenines paskolas	12%
Nekilnojamo turto paskolas	11%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $6,500,000

po chicagos dangum

Skaudus smūgis

Aviacijos lakūnas Edmundas Paulauskas, sulaukęs vos 26 m. amžiaus, žuvo malūnsparnio katastrofoje. Jis užaugo Marquette Parke, išėjo mokslus, sukūrė lietuvišką šeimą. Išvyko į P. Vietnamą, ten trijų metų kovų laikotarpyje gavo daug atžymėjimų. Tėvams, žmonai ir artimiesiems daug lietuvių išreiškė gilią užuojautą.

Lietuvos Vyčių 112 kuopa

išrinko 1976 m. naują valdybą: Al. Mockus pirm., Al. Zakarka vicepirm., S. Nieminski sekretorė, D. Valnauskis kas. sekr., M. Kasperaitė kasininkė, F. Mlozinkas korespondentas. A. Pakalniškis ir V. Bičkus patikėtiniai. Kuopa rūpinasi nupirkti parapijos mokyklai naują pianiną, rašo daug laiškų Lietuvos reikalais. Paskutiniai keli susirinkimai buvo kiek audringesni dėl Seimo rezoliucijų, net Drauge pasirodė E. Pakalniškienės savotiška kritika, kam Lietuvos Vyčiai kritikuoja Popiežių VI. Kodėl gi negalima, jei jis kolaboruoja su didžiausiu priešu! Kaip pasielgė su kard. Mindszenty ir kard. Slypij? Jie buvo išguiti iš Vatikano, pakėlę dideles kančias ir skriaudas už tikėjimą Vengrijoj ir Ukrainoj. Reikia kritikuoti, kas negero daroma.

Lietuvių Žurnalistų S-gos

veikla atgyja. Iždininkė D. Vakarė parašė laiškus visiems nariams, kad užsimokėtų nario mokestį ir atsakytų į keletą klausimų. Chicagos skyrius buvo suruošęs vasarą puikų pobūvį Union Pier. Centro V-bos Spaudos balius numatomas sausio 24 d., be loterijos, bet pakelta įėjimo kaina.

Lituanistikos Institutas

vad. dr. J. Gimbuto, lapkričio 16 d. suruošė vysk. M. Valančiaus užbaigiamąjį paminėjimą Jo-re.

Tautinių Šokių grupės

tęsia mokslą ir rengiasi jau kitų metų šventei. Viena iš plačiau pasireiškiančių yra Grandis, gausingiausia, veik vienų studentų.

Grandžiai vadovauja I. Smieliauskienė, akordeonistas A. Stelmokas.

Ginklų kontrolė

Kongresm. Martin Russo iš 3 distr. yra atsakęs į laišką dėl ginklų kontrolės. Jis sutinka, kad būtų visi baudžiami mirties bausme, kas ginklą panaudojo kitam nužudyti. Jo įneštas įstatymas /Bill H.R. 5538/ bus sprendžiamas Kongrese. Jį paremti reikėtų visiems, gal tai privers žmogžudžius pagalvoti, kad už tokį veiksmą jam tas pats atsitiks.

200 m. Amerikos sukaktyje

tarp kitų etninių grupių turės tris dienas pasirodymams ir lietuviai.

Kalifornijos American Society of Distinguished Citizens įtraukė mūsų žinomą žurn. Juozą Kapačinską į savo tarpą ir apie jį bus plačiai paminėta Bibliografijoje garbingų piliečių knygoje.

Balfo Seimas

praėjo sklandžiai, nors pirm. M. Rudienė buvo tuo metu išvykusi į Europą.

Nagrinėti įvairūs Balfo veiklos darbai, padaryti vieši pranešimai, išrinkti nauji direktoriai.

Balfo šalpa pasiekia visas šalis. Ateina laiškų iš Sibiro ar Pietų Amerikos, Lietuvos, prašančių paramos. Kartais nusiskundžiama, kad jokio atsakymo iš Centro negauna. Vajus dar nebaigtas, V. Šimkus pareiškė, jog bus daugiau aukų. Šalia Balfo veikia Lietuvos Dukterys. Jos savo keliu šelpia savo apylinkėje vargan patekusius.

Bal. Brazdžionis

FLORIDA

KLUBO VEIKLA

Floridoje, Palm Beach Lietuvių Klubas lapkričio 1 d turėjo eilinį susirinkimą. Dalyvavo trečdalis narių ir dalis svečių.

Pirm. Jonas Daugėla atidaręs susirinkimą, pravesti nustatytai dienotvarkei pakvietė p. Žibienę.

Pakartotinai iškeltas klausimas apie Naujų Metų sutikimą. Nariai pavedė V-bai surengti 1976 m. sutikimą Holliday Inn didžiojoje salėje. Numatoma vakarienė, šampanas- šokiai ir staigmena-programa su jumoristu Bražėnu-Bražvilium. Veiks įvairių gėrimų baras, bus paruošti apvalūs stalai, po aštuonius asmenis stalui.

Klubo V-ba pasiūlė $50 skirti Jaunimo Kongresui. Susirinkimas vienbalsiai pritarė ir čekis buvo įteiktas atstovei vykstančiai į tą Kongresą Rožytei Bieliūnaitei.

Tikimės linksmai lietuviškoje nuotaikoje sulaukti 1976 metus!

V. M.

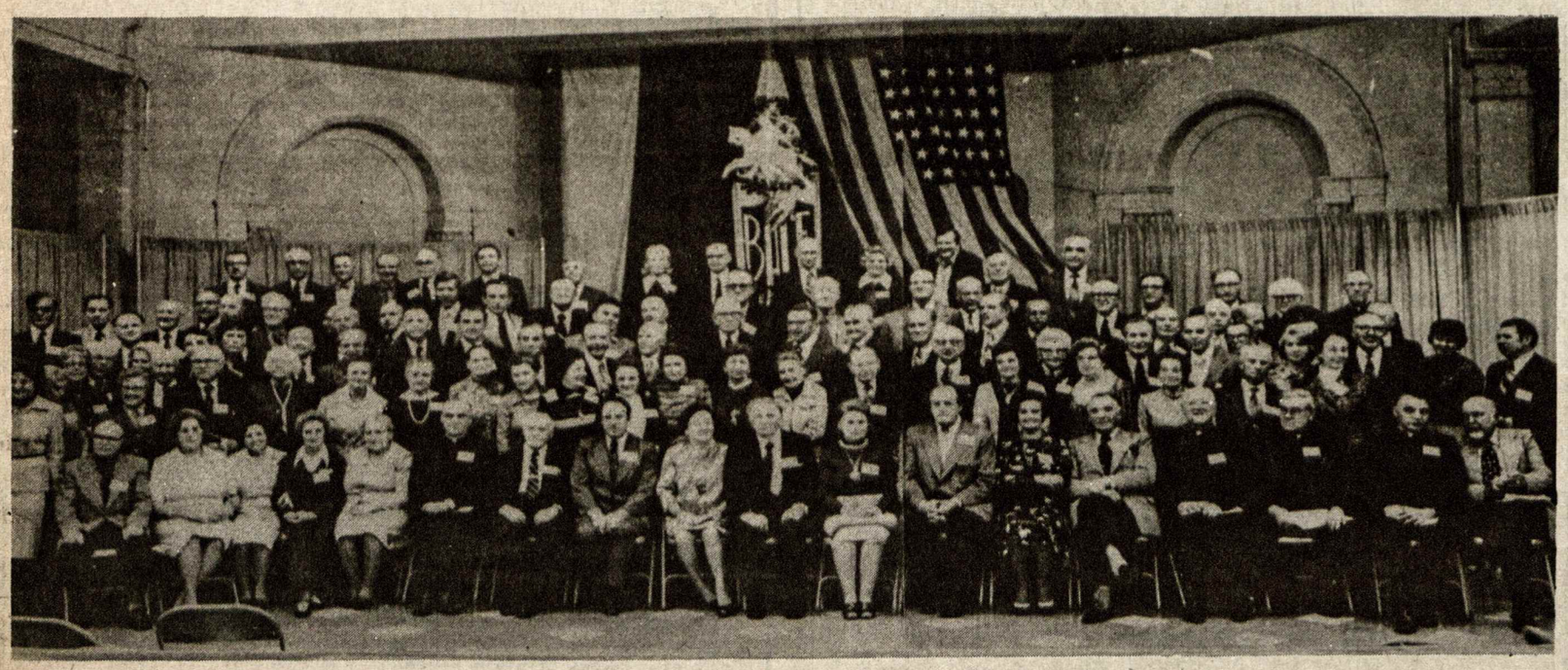

BALFO 18-to SEIMO DALYVIAI, LAPKRIČIO 8 d. CHICAGOJE — NEKALTO PRASIDĖJIMO PARAPIJOS SALĖJE

toronto

popietė savuose namuose

S. Pranckūnas

Pasistiprinę Lietuvių Namų šeimininkių skaniai pagamintais pie'ais, grupelė svečių tęsia toliau pokalbį.

Pirmiau pavalgęs ir pastumęs lėkštę, vienas vyras aiškina, kad jam tai buvusi gana didelė staigmena. Jis važiavęs čia tiesiog iš Prisikėlimo parapijos pamaldų ir galvojęs, kaip išmanus sumanymas gali atnešti tokių pasigėrėtinų vaisių. Šventovės atnaujinimas padaręs jam tokį įspūdį, kokio jis nesitikėjęs. Dėl to jis dabar jaučiasi net kiek repatogiai. Jeigu jo bičiuliai prisimena, jis buvęs vienas iš tų, kurie priešinosi bet kokiai remonto idėjai, tuo labiau bet kokiom didesnėm išlaidom. Jis net tvirtinęs, kad šiais sunkėjančios ekonomijos laikais, nereikalinga daugiau kaštavintis. Turint savo pastogę, kam bereikalinga tų naujų išmonių ir dar neišmokėjus senąsias skolas. Bet ką jis šiandien pamatęs, išsklaidė visas abejones. Ir lonkos, ir lubos, ir sienos, viskas iš pagrindų pakeista ir perstatyta. Tik įėjęs į vidų, jis pasijuto esąs visai naujoje aplinkoje. Kiek įstrižiau pasuktos lonkos įnešė savotišką įvairumą, o žmonėms geresnį matomumą. Ypač esantiems kraštuose. Pažemintos lubos ir nuo jų virš langų įdomiai nusileidžiančios užsklandos, visai navai suteikė savaimingą jaukumą. Dar šviežia mediena kvepiančios lubos; jų viduryje ir šonuose, proporcingose išpiovose įrengtas apšvietimas visą patalpą padarė šviesią, šviesią kaip saulėtą dieną. Tiesa, į altorių nukreiptose nišose esančios šviesos kiek priminė scenos prožektorius, bet šie neoniniai žiburiai skleidė gal kiek net per stiprų apšvietimą. O priekyje, ten toje eiklioje šviesybėje maudėsi kuklus altoriaus apipavidalinimas. Virš jo, pačiame centre, formavosi stilingas nuo lubų besileidžiantis gaubtuvas. Toliau už altoriaus priestalio pusapvaliam apjungime, tęsėsi šviesiai melsva / diamond blue / priekinė siena. Tame būdingame ir savo parinkimu nepaprastos spalvos fone, arčiau sienos stovėjo du didžiuliai palmių vazonai. Vešliai išsikerojusių augalų žaluma, taip vadinamai presbiterijai, vis dėl to teikė labai jau kuklų, jokios įprastos bažnytinės ekstravagancijos neturintį puošnumą. Pirmą kartą tokioje, savos parapijos aplinkoje išklausęs mišias, pasakotojas išsinešė slėpingos mistikos persunktą, tikro maldos namo pajautimą. Jam tai buvusi kaip ir nauja, savaiminga atgaiva, po tiek metų praleidus improvizuotoje salėje, o dar anksčiau, pačioje pradžioje, renkantis pamaldom į prirūkytas kino sales. Todėl šia proga, jis primenąs mieliems bičiuliams, kurie dar nėra atkreipę dėmesio į Prisikėlimo parapijos atnaujinimo parėmimą, kad nedelsdami tai padarytų.

Lietuvių Namų svetainė ir šiandien pilnutėlė žmonių. Viena iš šeimininkių Julija Skrebutėnienė, nuo scenos per garsiakalbį pasveikina čia besilankančius, iš toliau atvykusius svečius ir iššaukia juos pavardėmis. Pranešėja pristato prie vieno stalo pietaujantį gražų būrelį sudburiečių. Iš tolimosios šiaurės atvykusius svečius globoja J. Vaičeliūnas.

Šios popietės vyr. šeimininkė Stefa Ciplijauskienė, svetingai pasitinka dar vis įeinančius žmones. Nesurandantiems ar neapsisprendžiantiems kur sėstis, ji nurodo laisvas vietas. Suradusi laisvesnę valandėlę, simpatingoji ponia prieina prie pietaujančių, juos pakalbindama ir pasiteiraudama ar viskas tvarkoje.

Arčiau prie scenos esančio stalo pietauja Viktoras Matulaitis. Atsiskaitydamas su patraukliąja padavėja, gražiai lietuviškai kalbančia studente, vyras nepagailėjo jai arbatpinigių. Matulaitis, dar palyginti naujas Toronto gyventojas. Jis čia atvykęs iš vakarinės Kanados. Išsikalbėjus, jis papasakoja apie Vankuverio lietuvius. Toliau kalbantis paaiškėja, kad ten gyvena ir gerai verčiasi buvę hamiltoniečiai Gumbelevičius ir Pilibaitis. Kalbantis apie pramoginį tenykščių lietuvių gyvenimą, paaiškėja, kad jie ten rengia šaunius piknikus O. Macijauskienės sodyboje. O dvarininko J. Macijausko naujame name į engtoje salėje vyksta įvairūs minėjimai ir parengimai. Prie to paties stalo klausytojų tarpe yra Tomas ir Anelė Žiliai. Jie yra užėję pirmą kartą, stebisi erdviąja svetaine ir gausiais pietautojais. Tomas susidomi ant stalo išdėstytu, skoningai išleistu biuleteniu. Leidinuke yra aprašytos savaitinės Namų naujienos ir įstoję nauji nariai. Nežiūrint, kad Žiliai gyvena užmiestyje, bet sekmadieniais jie niekuome nepraleidžia Prisikėlimo parapijos pamaldų. Šiuo atveju jie ir patys stebisi, kad kiekvieną kartą visai pro šalį pravažiuodami, jie iki šiol nebuvo atkreipę dėmesio į savus Namus. Tuo labiau stebėdamiesi, kad sekmadienio popietei čia susirenka tokia gausybė savųjų.

Pakalbintas Žilys prisipažįsta dar nesąs Namų narys. Bet šio apsilankymo proga, jis pažada, kad užėjęs į Paramą įsirašysiąs į narius.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8½% už 1 m. term. dep.	
7½% už taupymo s-tas	9½% už asm. paskolas
8¼% už pensijų planą	9½% už mortgičius
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 10 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario, M6P 1A6

Telefonas **532-8723**

Balio Maskeliūno

ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814

2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

LIETUVIŲ NAMAI

Gruodžio 5 d. Gedimino pilies menėje įvyko Varpo choristų pobūvis. Daugumą sudarė jauni, Kanadoje užaugę žmonės. Pobūvis praėjo linksmoje nuotaikoje.

Vytauto Didžiojo menėje įvyko Toronto U-to Lietuvių studentų klubo šokių vakaras. Šokių muzika buvo gera, gera ir nuotaika. Gaila, mažai dalyvavo iš York universiteto, ar kitur lietuvių studentų.

Kūčių vakarienė prasideda 7 val. 30 m. Meninę programą išpildys V. Žemelytė ir V. Verikaitis, akomp. J. Govėdui. Pakvietimus reikia įsigyti iš anksto.

Naujų Metų sutikimo baliui taip pat pakvietimus įsigykite iš anksto.

Sausio 17 d. Hamiltono Aukuras suvaidins A. Rūko komediją Bubulis ir Dundulis.

Bronius Žolpys paaukojo LN bibliotekai 18 knygų. Ačiū.

Labai gerai pavyko Pensininkų Bazaras. Sausio 11 d. 2 val. 30 m. įvyks jų susirinkimas. Balsuoti galės tik susimokėję nario mokestį už 1975 m.

Gedimino Pilies menėje neseniai įvyko Petro Bugailiškio meno darbų paroda. Ji praėjo labai sėkmingai dailininkui, nes viskas, -gamtovaizdžiai primena Lietuvą -, buvo išparduoti.

Žinomas skulptorius, tapytojas Jokūbas Dagys buvo iškilmingai pagerbtas 70-to gimtadienio proga. Minėjime dalyvavo ir sukaktuvininką sveikino daug įvairių sambūrių atstovų.

LN Vajaus naujiems nariams verbuoti Komitetas ruošiasi išleisti informacinį biuletenį ir pobūvius vasario 21 d.

Paskutinių dviejų savaičių bėgyje iš toliau atvykę pasirašė svečių knygoje:

R. ir I. Repšiai iš Ancarter, J. Adomauskas, p. Balsiai, A. Juozapavičius iš Hamiltono. A. ir E. Matulaičiai iš New York'o, Z. Peckus iš Cleveland'o, p. p. White iš Tilsenburg, Ont., P. Bugailiškis iš Anglijos.

Nario mokesčius įmokėjo: po $ 100,- E. Jelenski, A. Paulionis, A. Čiužas ir St. Kuzmickas. Po $ 50,- Al. Zander, $25,- M. B. $10,- P. Laurinaitis, po $1,- L. Juodvalkytė, S. Juodvalkytė ir Juodvalkis Vilius.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

PADAVIMAI IR TIKROVĖ

Doc. Algirdas SEIBUTIS

(Perspausdinta iš "Mokslas ir Gyvenimas")

Savita tautosakos rūšis — padavimai. Juose pasakojama apie įvairiausius praeities įvykius taip, lyg visa tai iš tikrųjų būtų buvę. Žinoma, padavimuose daug fantazijos, nestinga mistinių elementų, apstu su tikrove visai nesuderinamų epizodų. Ir vis tiktai šiandien vis daugiau ir daugiau pasigirsta tautosakininkų, archeologų, istorikų balsų, teigiančių, jog šiuose liaudies kūriniuose, kad ir fantastiškiausiuose, glūdi tam tikras realus pradas.

Liaudies kūrinių lobyne apstu padavimų apie keliavusius akmenis. Pasak jų, žinomiausią Lietuvos akmenį — Puntuką — į Šventosios slėnį ties Anykščiais atgabenęs velnias. Pagal geologus Puntukas yra „...granitinis rapakivio atmainos riedulys, ledynų atneštas iš Suomijos. Manoma, kad ledynas Puntuką paliko po moreninių sąnašų sluoksniu, kurį vėliau vanduo nuplovė. Dar vėliau buvo paplautas plynaukštės šlaitas, ir akmuo nuslinko šlaitu žemyn". Galima pridurti, kad Puntukas pūpso antrojoje Šventosios slėnio terasoje, į dabartinę vietą jis atriedėjo IX tūkstantmetyje pr. m. e. Taigi pagrindinis padavimo teiginys — akmens kelionė — sutampa su mokslininkų išvadomis.

Tūlas gali pasakyti, kad šis sutapimas yra paprasčiausias atsitiktinumas. Prieštarauti tokiam požiūriui verčia keistas velnių-akmenų nešiotojų įprotis: šitie velniai labai jau neapkentė upių slėniuose stovėjusių šventovių. Pražūtinga gaidžio giesmė juos užklupdavusi arba iš prakiurusio maišo stambiausias riedulys iškrisdavęs kaip tiktai ties giliais kloniais.

„Lietuvių tautosakos" rinktinėje pateikti 7 padavimai, kuriuose velniai iš toli gabena akmenis. Šešiuose juos sumeta į upių slėnius. Ir tik vieną kartą velnią gaidžio giedojimas užklupęs pelkėse. Tai atsitikę netoli Pašvitinio. Žinant, kad Šiaurės Lietuvos lygumose pelkės paprastai slūgso kloniuose, galima manyti, kad ir septintuoju atveju velnias akmeniu bus pataikęs į slėnį.

Šitą velnių neapykantą klonių šventovėms paleogeografijos mokslo šviesoje labai lengva suprasti. Upių slėniuose aktyviausiai pasireiškia ardomoji vandens veikla. Ir šiandien išsiliejusios upės paplauna skardžius, nuneša pastatus, žalias lankas apkloja smėliu ar net gargždu. Žiloje senovėje, upėms begilinant savo tėkmes, į neakmenuotą salpą iš šlaitų morenos neretai nudribdavo rieduliai. Pirmykščiai žmonės, aptikę staigiai iš nežinia kur atsiradusius akmenis, tikriausiai stebėdavosi, įsimindavo ir kaip sugebėdavo, taip šiuos jiems paslaptingus reiškinius aiškindavosi.

Žemaičių žemėje, Barstyčių apylinkėse (Mažeikių raj.), į dirvą įsirausęs tūno dar didesnis Puntuko brolis, vadinamas Didžiuoju Akmeniu. Šis riedulys riogso banguotos moreninės lygumos įlomėje, kurią dažnai apsemia nuo aplinkinių dirvų sutekantis vanduo. Didysis Akmuo į dabartinį guolį įsirausė labai seniai, kai Žemaičių aukštumas iš visų pusių dar juosė platūs prieledyniniai ežerai ir didžiuliai ledkalniai. Savaime suprantama, kad joks žmogus negalėjo būti šio riedulio vėliausios kelionės liudininku.

Apie Didįjį Akmenį ir padavimai kitokie pasakojami: čia kitados buvusi šventykla, kurią kartu su akmeniu žemėmis užvertęs Perkūnas dievaitis. Pastarojo padavimo tikrovinį pradą irgi nesunku suvokti. Kur šventovė, ten žmonių susibūrimas, augalinės dangos trypimas, smarkesnis paviršiaus ardymas ir pagaliau žemių slinkimas į lomą. Šventovės prie Didžiojo Akmens sunykimą dar paspartino geležies amžiuje suaktyvėjęs durpių kaupimasis.

Pasak padavimų, kitados velniai akmenis ne tik padebesiais nešioję, bet ir žeme vilkdavę. Pastarieji velniai, atrodo, ne kvaili buvę: jie paprastai didžiulius riedulius tampydavo ne lygiose vietovėse, bet šlaituose ir veikiausiai ne į viršukalnes prakaituodami bogindavo, bet į pakalnes švilpaudami ridendavo. Šitokių padavimų ryšys su šlaitais irgi lengvai suvokiamas. Vėlyvajame ledynmetyje, amžinojo pašalo sąlygomis, statesnėse įkalnėse atšilęs žemės sluoksnis šliaužiavo žemyn, kartu gabendamas ir stambesnius akmenis. O lygumose rieduliai, kaip nudribo kartu su morena iš betirpstančio ledyno, taip ir iki šių dienų riogso.

Nestinga padavimų, kuriuose akmenys juda ir be velnių pagalbos. Štai kitados nuo Taurapilio kalno per Tauragno ežerą kėlėsi visa akmenų šeima: Tpruzinas su pačia ir vaikais. Pastarasis padavimas, matyt, yra pirmykščių žmonių betarpiškai stebėto akmenų judėjimo išdava. Tikras dalykas, kad atsinaujinant Tauragno ežero bemaž 100 m gylio rinai, jos šlaitais šliaužė ar net kūliavirščia riedėjo ne vienas akmuo. Iš viso padavimuose pasitaiko ir itin lakoniškų pastabų apie riedulių judėjimą, pavyzdžiui, „senovėje, kai dar akmenys vaikščiodavę", arba dar tiksliau — „seniau, kada dar akmenys ledais slinkdavo..."

Kai kuriuose padavimuose atsispindi ir tariamas riedulių judėjimas. Plačiai žinomas pasakojimas apie akmenį Moką, kuris su žmona, sūnumi ir dukterimi bridęs per Šventąją netoli Ukmergės. Šiuo atveju iš tikrųjų akmenų stovėta vietoje. Tačiau, stumiantis upės vagai skersai slėnio, akmenys tikrai galėjo atsidurti kitame krante. Pirmykštis žmogus negalėjo suvokti, jog ne akmenys perbrido upę, bet upės tėkmė persiropštė per juos.

Labai įdomūs padavimai apie keliaujančius ežerus. Tautosakininkės B. Kerbelytės duomenimis, tokie padavimai žinomi net apie 127 Lietuvos ežerus. Pagal padavimus, dalis šių ežerų esą atsiradę, įdubus sausumai ir iš po žemių išsiveržus vandeniui. Iš tikrųjų ežerų vietose kitados buvo pievos, kur kas rečiau — miškai ir gyvenvietės. Padavimuose daug įdomių detalių, vaizduojančių sausumos nugrimzdimo į vandenų gelmes smulkmenas: „...dvaras vieną naktį kiaurai per žemes nuėjęs..."; „...dvaras tuo metu ėmė skęsti ir skendo per septynerius metus"; „Jos (mergos — aut.) pasilenkė prie versmės atsigerti vandens ir pajuto, kad žemė po jų kojomis linksta... Ant rytojaus eina pažiūrėti versmės, ogi žiūri — vietoj versmės tyvuliuoja ežeras"; „...nebuvę toje vietoje ežero, o buvęs kaimas, apaugęs gražiais medžiais. Šalia to kaimo tekėjęs mažas upelis. Jis buvęs toks mažas, kad vasaros laiku beveik išdžiūdavęs, pasilikdavęs vanduo tik gilesnėse vietose... Vieną kartą po nesmarkaus lietaus... iš upelio išsipylęs vanduo, užsėmęs tą kaimą ir viską, kas tik tenai buvo" ir t.t.

Ką gi apie šiuos padavimus gali pasakyti paleogeografija? Pirmiausia visi šios rūšies padavimuose paminėti ežerai yra termokarstinės kilmės — susidarę, įgriuvus žemei ištirpusių palaidotų ledo luistų vietoje. Taigi kitados tose vietose iš tikrųjų būta sausumos. Atskiros padavimų detalės labai tiksliai pavaizduoja visokiausias termokarstinių procesų variacijas.

Tačiau padavimuose keliaujantieji ežerai daug dažniau nukrinta iš dangaus debesų pavidalu, kartais juos atveda jautis, vilkas, kiaulė. Pastaruosiuose fantastinis elementas kur kas ryškesnis. Tačiau ir su šiais padavimais susiję ežerai taip pat yra termokarstinės kilmės. Tokiu būdu pagrindinis šių padavimų momentas — staigus ežerų atsiradimas — taip pat tikra tiesa. Perdėm fantastišką jų kilmės aiškinimą greičiausiai nulėmė toji aplinkybė, kad šitų ežerų atsiradimo momento žmonės betarpiškai nebus matę. Mat, toli gražu ne visi vandenų išsiveržimai iš po žemių įvykdavo pirmykščių žmonių akivaizdoje. Vėlyvojo ledynmečio klajokliai, po metų ar kelerių vėl atkeliavę į žinomas vietoves ir radę nematytą neregėtą dalyką — ežerą, negalėdavo nenustebti. Tiesioginis ryšys tarp gausaus lietaus ir po to slesnumose susitelkiančių vandens klanų yra itin akivaizdus. Jį galėjo suvokti ir primityvios mąstysenos žmogus. Be to, ilgai trunkantys lietūs spartina ledo bei sniego tirpimą. Virš tirpstančių ledo luistų susitelkęs vanduo papildomai slėgdavo paviršinę žemės plutelę, o dėl to kartais sausmė nugrimzdavo. Taip atsirado primityvi hipotezė, kad ežerai — tai išsiliejęs debesys.

Šiandien, kai sparčiai tvinsta vandenys, iš potvynio zonos skuba pasišalinti ir žvėrys, ir gyvuliai, ir žmonės. Kitados termokarstinių procesų sukeltas staigus vandenų išsiliejimas iš po žemių turėdavo sudaryti potvynio įspūdį. Todėl nereikia abejoti, kad iš tokių vietovių sprukdavo į šalis visi, kas tik sugebėdavo. Ežerų vedliai: jaučiai, vilkai, kiaulės veikiausiai būdavo iš apsėmimo zonos besprunkantieji bėgliai. Neretai, tur būt, ir ano meto žmonėms tekdavo nešti kudašių. Taip, matyt, reikia suprasti padavimo epizodą: „...pamatė, kad ežeras ateina. Atsikėlė ir ėmė bėgti. Jie (žmonės — aut.) bėgo, kad net prakaitas lašais varvėjo".

Pasak padavimų, labai dažnai keliauja ežerai ir niekad iš debesų nenukrinta upės. Keistas dalykas?! Juk kai kurie rininiai ežerai taip panašūs į platesnes upes! Šią mįslę įminti nesudėtinga. Dabartinis Lietuvos upių tinklas užsimezgė labai anksti, betarpiškoje ledyno kaimynystėje. Pirmieji į mūsų kraštą užklydę žmonės jau rado šiandieninio hidrografinio tinklo griaučius. Be to, toliau upės rutuliodavosi palyginti lėtai, žymesnėms permainoms pastebėti žmogaus amžius būdavo per trumpas. Pirmykščiai žmonės, gyvendami prie upių, staigių paslaptingų vandens srautų pasikeitimų nepastebėjo, todėl ir atitinkamų padavimų neatsirado.

Pagal mūsų liaudies padavimus dar staigiai atsiranda, bet jau nebekeliauja aukštos kalvos. Jos paprastai būna milžinų pypkėmis ar klumpėmis supilamos, prijuostėmis sunešamos. Šios rūšies padavimai dvejopi. Aukštumų rajonuose, milžinams supilant kalvas, kartu šalia atsiranda, dažniausiai iš ašarų, ir ežerai. Tokiuose padavimuose nesunku įžvelgti abipuses termokarstinių procesų pasekmes: ištirpus palaidotiems ledo luistams ir jų vietoje atsiradus gilioms dauboms su ežerais, gretimi neįsmukę buvusios sausumos lopai tampa aukštesniais ar žemesniais kalvynais. Lygumų rajonuose, kur termokarstinių procesų nebūta, milžinai jau nebeverkia. Tokie padavimai dažniau užrašyti pajūrio kopų landšafte, vėlyvojo ledynmečio tvano paveiktose lygumose, kuriose, prieš ištvinstant vandenims, būta morenų kalvų. Ledynmetinių ežerų bangos, skalavusios aukštesnių kalvų šlaitus, juos nuardė, padarė statesnius, tokius, kaip piliakalnių. Vėliau, pasibaigus vėlyvojo ledynmečio tvanui, bangų apgraužtos kalvos liko vienišos dunksoti aplygintose lygumose. Ilgainiui daug jų buvo panaudota piliakalniams įrengti. Anuos laikus, matyt, ir mena šitoks padavimo epizodas: „Prieš tvaną buvo dideli žmonės — milžinai".

Lietuvių liaudies padavimuose pasakojama tiktai apie katastrofiškus ir staigius geografinės aplinkos pasikeitimus. Tai visai natūralu, nes tik tokius įvykius pirmykščiai žmonės galėjo pastebėti, įsiminti ir perduoti vėlesnėms kartoms. Tuo tarpu lėtai, be staigesnių šuolių vykę pasikeitimai „nepajėgė sudominti" anuometinių žmonių ir, tur būt, dėl to neatsispindi padavimuose.

Daugeliu atvejų padavimuose minimos akmenų kelionės, staigūs ežerų išsiliejimai, kalvų išryškėjimai yra įvykę labai seniai, vėlyvajame ledynmetyje, prieš 9—13 tūkst. metų. Tautosakininkai mano, kad ir archaiškiausi padavimų siužetai susiformavo palyginti vėlai, jau gimininės santvarkos gyvavimo pabaigoje. Vadinasi, šias dvi datas skiria keli ar net keliolika tūkstantmečių. Tačiau šitas laiko skirtumas negali būti pagrindas įrodinėjamoms prielaidoms atmesti.

Pirmiausia padavimai traktuotini kaip literatūriniai kūriniai istorine tematika. Kaip niekas nesutapatina istorinio romano parašymo datos su jame vaizduojamų istorinių įvykių laiku, lygiai taip pat reikia skirti analogiškas kategorijas ir padavimų žanre. Savaime suprantama, kad tautosakos rinkėjai užrašė tiktai paskutinės ir neabejotinai nesenos redakcijos liaudies kūrinius. Tikroviški jų motyvai gali būti kur kas senesni, sausokos informacijos pavidalu iš lūpų į lūpas atskambėję iš žilosios senovės.

Dažnai padavimuose tikroviški pradai siejami su žymiai vėlesnio laikotarpio dalykais. Štai vienur, prieš atsirandant ežerui, auga grikiai, kitur ganomi gyvuliai, dar kitur stovi bažnyčios ir pan. Nėra nei mažiausios abejonės, kad tokių dalykų vėlyvajame ledynmetyje negalėjo būti. Jų atsiradimas greta kelis kartus senesnių tikroviškų įvykių yra meninės kūrybos išdava. Juk ir patys talentingiausi istorinių romanų kūrėjai, vaizduodami tolimos praeities gamtą, žmones, jų savitarpio santykius, neišvengia nepanaudoję ir žymiai vėlesnių epochų vaizdinių. Tad nereikia stebėtis, kad nemokyti liaudies pasakoriai, porindami apie žilosios senovės įvykius, negalėjo atitrūkti nuo jos supusios aplinkos teikiamų įvaizdžių.

Aptartųjų padavimų tikroviški pradai yra ataidėję iš labai senų laikų, galima sakyti, nuo pat pleistoceno ledynų pakraščio. Juos priderėtų laikyti vertingais spinduliais, galinčiais paryškinti kai kurias gūdžiausios senovės istorijos detales. Daugumą padavimuose minimų įvykių paleogeografijos mokslas gali datuoti šimto kito metų tikslumu. Antai padavimuose iš toli atkeliavę Dusios ir Vilkokšnio ežerai pirmą kartą subangavo, kaip nustatė ežerotyrininkai A. Garunkštis ir A. Stanaitis, biolinge, XI tūkstantmetyje pr. m. e. Tai savo ruožtu leidžia galvoti, kad tuomet po Pietų Lietuvą jau klajota žmonių. Žemėlapyje sužymėjus biolinginio amžiaus padavimus, būtų galima pamėginti nubrėžti tuometinės oikumenos šiaurinę ribą. Iš viso padavimų teikiama medžiaga galėtų padėti tiksliau suvokti mūsų krašto apgyvendinimo eigą, patikslinti ankstyvųjų migracijų kryptis. Panaudojant sudėtingus matematinės statistikos metodus, gal būt, pasisektų nustatyti gyventojų tankumą vėlyvajame ledynmetyje.

Paleogeografiškai apdoroti padavimai galėtų praversti pirmųjų mūsų krašto gyventojų etninei priklausomybei išaiškinti. Nepertrauktas tikroviškos informacijos perdavimas nuo ledynų gadynės iki dabartinių laikų turėtų rodyti, kad seniausieji Lietuvos gyventojai bus buvę betarpiški mūsų protėvių protėviai. Juk padavimuose aptinkamos tokios ryškios tų laikų įvykių detalės, kurias taip tiksliai, matyt, tegalima perteikti tik saviems ar bent artimų kaimynų vaikams. Jeigu būtų iš esmės pasikeitusi etninė gyventojų sudėtis, kažin ar tokia tiksli informacijos estafetė nebūtų sutrikusi?! Šiam klausimui išaiškinti reikėtų panagrinėti padavimus visų tautų, gyvenančių išilgai buvusio ledyno pakraščio, nuo Onegos ežero iki Danijos. Taigi galima laukti, kad vėliau šiame ruože apsigyvenusių tautų panašūs padavimai turėtų būti kur kas miglotesni.

Žinoma, daryti kategoriškas išvadas dar anksti. Vardan tikresnio ir pilnesnio žilosios senovės pažinimo verta paleogeografiškai išnagrinėti visus padavimus, bylojančius apie tolimąją geografinės aplinkos plėtotę. Tada peršamų aiškinimų patikimumo klausimu lemiamą žodį galėtų tarti mokslų karalienė matematika, josios tikimybių teorija.

KREIVI VEIDRODŽIAI

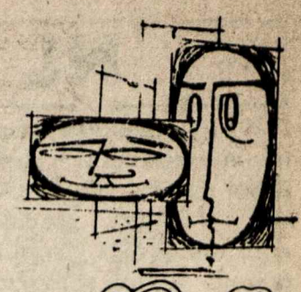

Parapiniuos ginčuos paskendęs,
vienas vargstą išeivis žmogus...
daug vargo, kartybės patyręs,
visgi, tiki išbrisiąs vargus.

bendruomenės veiklą pagyręs
galvojo atradęs galybę.
bet mokslą ir meną pažinęs,
jis vienas ieškojo vienybės.

kamė, jis galvojo, esmė? – ne,
ne mokslę jis jautė stviprybę.
jis gyrė skulptūras ir juostas,
puodynes, tapybas ir šokius...

ir meno pasaulį pramatęs,
paskelbė suvokęs teisybę..
vienybę atradęs puodynėj,
išeivio puodynėj tuščioje...

kukliausiam taškely ant drobės
atradęs jis grožį gamtos! – ne,
nesakė, kad juodą taškelį
ant drobės padėjo museles...

O tu, užsirūkęs "jubilieju",
puti dūmus rusui į akis...
užsidirbęs, – lenino kelių –
valgai atsilošęs, tu, kisielių...
o puodynėje laikai uogienę...

–v.k.vilkaitis.

DR. M. KREGŽDIENĖS ..

(Atkelta iš 3 psl.)

dėdę ir begalvojant kur nuolatiniai apsigyventi, staiga nuo širdies smūgio mirė jos vyras Petras Kregždė. Nežiūrint to skaudaus smūgio, pramokusi anglų kalbos ir susipažinusi su aplinka, pradėjo dirbti New Yorke dantų klinikoje - Dental Hygienist, kad įsigijus dantų gydytojos diplomą ir leidimą verstis privačia ptaktika. 1951 m. prie University Of New York Education Department išlaikė egzaminus ir gavusi leidimą vertėsi dantų gydytojos praktika. Išdirbusi 10 metų klinikoje, 1960 m. gegužės mėn. 1 d. pradėjo dirbti New Yorko miesto odontologijos departmente ir po 6 mėn. buvo patvirtinta departamento nuolatine tarnautoja. Jai buvo pripažintas Civil Service Status. Čia išdirbo 13 m. ir 1973 m. rugsėjo mėn. išėjo į pensiją.

Nežiūrint sunkių gydytojos pareigų nuo pat atvažiavimo į Ameriką pradėjo domėtis lietuviška veikla. Jau dirbdama dantų klinikoje, įkūrė Lietuvių Moterų Dantų Gydytojų Draugiją New Yorke, kur buvo pirmininkės ir vicepirmininkės pareigose.

Be o priklauso Sandaros ir Valstiečių Liaudininkų sąjungai. Kaip Sandaros atstovė, nekurį laiką dirbo New Yorko Amerikos Lietuvių Taryboje - ALTe. Taip pat priklauso Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijai ir BALFo Valdybai.

1953 m. pradėjus atkurti Vokietijoje veikusią Pabaltijos Moterų Tarybą, kuri čia persiorganizavo į Pabaltijo Moterų Klubą, buvo išrinkta į valdybą. Tokių klubų įsisteigė ir kituose Amerikos miestuose, pasivadindami Lietuvių Moterų Klubų Federacijomis. Nuo 1963 m. spalio iki 1969 metų buvo to klubo New Yorko pirmininkė. O paskutinius trejus metus buvo to klubo vicepirmininkė. Pabaltijo Moterų Tarybą sudaro lietuvės, latvės ir estės, po 9 delegates iš kiekvienos tautybės.

Šiai veikliai mūsų tautos veikėjai, kuri sulaukusi 75 m. mažiaus nepailsta ir dabar dar veikia, linkime sveikatos ir toliau nepamiršti lietuviškos veiklos, sulaukti laisvos Lietuvos atsikūrimo.

Jos vyras Petras Kregždė buvo žymus veikėjas Nepriklausomoje Lietuvoje : Pirmojo Seimo atstovas, daug dirbo žemės ūkio tvarkymo valdybose, Pieno Centro valdyboje, Lietūkyje ir ilgą laiką buvo Žemės Ūkio Banko direktoriumi.

K. Ilastauskas

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 10,30 iki 11 val. vak.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

JUBILIEJINIŲ METŲ
NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — $30.00, pusei metų — $16.00, trims mėn. — $8.50, vienam mėn. $3.00. Kitose JAV vietose metams — $26.00, pusei metų — $14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — $31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu ..... dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS .....

ADRESAS .....

A A A

JEIGU GERI IR GALI GERTI – TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA
NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ
GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI
ATEIK PAS MUS. MES GALIME
TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiadienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, La Salle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieškantiems pagelbos. Ateięs pas mus – nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namų) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 365-0691, Henrikui N. 277-7868.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127
NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGĄ ŽODĮ SKELBDAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO. KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGARSĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APSAKYMŲ, EILĖRAŠČIŲ. ADV. M. ŠVĖIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ. Metinė prenumerata tik $7.00

Tony's Photo Studio
2680 FRONTENAC ST. – MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

NL REIKALAI

Šis Nepriklausomos Lietuvos numeris yra paskutinis šiais metais. Laikraščio Bvės Valdyba, redakcija ir administracija nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie kokiu nors būdu parėmė laikraščio išleidimą-ir moraliai ir materialiai. O paremti praktiškai progų buvo daugiau, negu bet kada, nes vyko , jau nebešvengiamu tapęs, patalpų remontas.

Grįžtant prie patalpų remonto, norime pasidžiaugti ir kartu pasidalinti su skaitytojais, kad į šių metų pabaigą, namo stovis ne tik atgavo savo vertę, bet netgi pralenkė buvusiąją. Taip pat pasidarė miela patalpa dirbantiems ir atsilankantiems. Nebereikia šalti/ dirbti su botais, paltais ir pirštinėm apsiginklavus,alyva atsiduodančiame ore/. Gi ir vasaros metu nebereikia dusti karščiuose. Namas dabar turi pritaikytą elektros šildymą ir karščių metu vėsintuvus. Išvalytas rūsys ir viršus bei apačia iškloti pritaikytu- komerciniu kilimu. Sienos, įdėjus pagerintą izoliaciją, apkaltos medžio fanera. Sutvarkyti langai ir durys ir net padarytas naujas išėjimas užpakalinėn namo pusėn. Sekantiems metams belieka iš lauko pusės sienų patalsymas ir nudažymas, bei geresnių laiptų įėjimui įrengimas.

Visas remonto darbas, kad ir su talka,kad ir su specialia kai kurių žmonių pagalba, pareikalavo ir išsėmė paskutiniu metu akcijomis sukeltus pinigus. Net ir virš minėtas remontas neužbaigtas dėl kapitalo trūkumo... Iš paprastų metinių įplaukų nuo laikraščio leidimo išlaidų dar niekad nebuvo atlikę pinigų. Todėl ir virš 20 metų stovintis namas nebuvo iki šiol įmanomas remontuoti.

NL, kaip ir Bendrovė, tiki, kad sekantieji metai jau bus gana pripratinę visus prie infliacijos ir mieli skaitytojai vėl bus dosnūs akcijų pavidalu dakelti iki trūkstamos nuo $20.000 sumos, kaip kad buvo užplanuota ir skelbta 1974 metais.

NL

RĖMĖJAI IR AUKOTOJAI:

NL rėmėjo prenumeratą $15 dol. ar daugiau apsimokėjo šie prenumeratoriai: A. Kenstavičius iš B. C., M. Simokaitis ir M. J. Vizgirdai iš Chicagos, S. Varanka iš Toronto, L. Skripkutė iš Hamiltono, dr. J. Daugirdas, J. Stropus, Stasys Str. iš Montrealio, Vl. Blažys iš Laval ir B. Bačiūnas iš Simcoe, Ont.; aukomis parėmė: NL spaudos baliaus Toronte proga — Toronto Lietuvių Namai $200 ir Liet. gen. konsulas dr. J. Zmuidzinas $20; LSS Jubiliejinė Skautu Stovykla $20, Vytauto Didžiojo Šaulių kuopa Chicagoje $10, J. A. $10, J. Vaitkutis $5 ir S. Stasys $30. Visiems nuoširdus lietuviškas ačiū. NL.

• Dr. H. Nagys švenčių atostogas praleis JAV, Lemonte ir Chicagoje.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už $5.00 metams!

Prašome iškirpti ir prisiųsti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)

(Tikslus adresas)

IŠKILMINGAS NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS -

Gruodžio 31 d., 8 valandą vakaro, Aušros Vartų parapijos salėje

Programoje: PUIKI ŠILTA VAKARIENĖ – ŠAMPANAS – BARAS – ORKESTRAS "PERKŪNAS".

Įėjimas: suaugusiems $12,50, jaunimui $10.00. Stalų rezervacija pagal nurodytą planą ir bilietus prašome įsigyti išanksto.

KVIEČIAMI VISI DALYVAUTI –

Rengia L.K. Mindaugo Šaulių Kuopa.

LEFEBVRE & ROBERT INC.
AMEUBLEMENT - FURNITURE
PARDAVIMAS

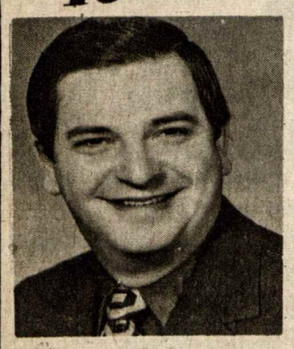

ĮVAIRIŲ BALDŲ PER KRAUTUVĖS 3 AUKŠTUS

- Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamomis kainomis.
- Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE cor. 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)

MONTREAL WEST AUTOMOBILE
Pontiac ★ Buick ★ Astre

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ !
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI !
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS !
- UŽEIKITE ! ĮSITIKINKITE ! PASINAUDOKITE !

PASIKALBĖKITE SU
Manageriu
LEO GUREKAS

mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

BEAULIEU, GARNEAU, CRÊTE
Conseillers juridiques - Title Attorneys
Robert Beaulieu
NOTAIRE - NOTARY
Nuolatiniai patarnauju La Salle miesto savivaldybei, La Salle Case-Popular bankeliui. Visiems kitiems, kurie tik į mane kreipiasi, jų tarpe ir lietuviams.
5567 VERDUN, VERDUN 761-3411
8702 CENTRALE, LASALLE 366-6474

Bob Sykes B.Sc. GENERAL MANAGER
Mielai pasitarnausiu!
CENTRE AUTO CLINIC
261 St. John's Road
POINTE CLAIRE SHOPPING CENTRE
697-3333
AUSTIN MG TRIUMPH

PASINAUDOKITE PRITYRUSIU MUSŲ PASITARNAVIMU!
RENDELL'S AUTO REPAIRS
GENERAL MECHANICAL REPAIRS
TUNE UPS, BRAKES
MOTOR & TRANSMISSION, ETC.
TEL.: 636-6417
735 LAKESHORE DRIVE
DORVAL

Dr. J Mališka
Dantų gydytojas
1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

GERA PROGA
Puikiai įrengta ir net kilimu išklota NL redakcijos žemutinė patalpa. Išnuomuojama susirinkimams bei kitokiems reikalams.

LAUKIU APSIMOKANT ILGIAU ATSILIKUSIUS –
Laikraštis

Royal Trust
Atstovas J. Skučas,
6966 Terasse Sagamo, Montreal, Que. H1S 2G1.
Tel. 354-0360, namų 722-9663.
PATARNAVIMAS NEKILNOJAMO TURTO PIRKIME – PARDAVIME
(Specialybė – sklypai ir žemė)

NESITIKĖTOS – ŠIŲ DIENŲ KAINOS
4 AMC
PAVYZDYS:

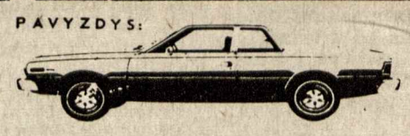

HORNET 1975
2 durų sedan 6 cilindrių reguliariu įrengimu pagrindine kaina

GREMLIN 1975
6 cilindrių 232 p.c. reguliariu įrengimu pagrindinė kaina

MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI JUMS PASITARNAUS!

MATADOR 1975
2 durų coupé 6 cilindrių reguliariu įrengimu pagrindine kaina

PASIKALBĖKITE SU MANAGER - ABE BASERMAN

1— nesudėtinga, bet tvirta garantija
2— 100% 12 mėn. arba 12,000 mylių (fabrikinė garantija)
3— inspekciniai 37 patikrinimai pagrindinių dalių
4— speciali apsauga važiavime

st. lambert
AUTOMOBILE LIMITED
860 Taschereau, Greenfield Park • 676-7901

Dr. A.S. Popieraitis
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

TRUST GÉNÉRAL DU CANADA
3270 Boul. Langelier, Montreal, P.Q. H1N 3A7
PIRKTI AR PARDUOTI
NEKILNOJAMĄ TURTĄ PADĖS JUMS
V. PĖTERAITIS
254-4566 / Namų – 721-0614

DR. V. GIRIŪNIENĖ
Dantų gydytoja
5330 L'Assomption Blvd.
Montreal,
Tel. 255-3535

DR. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų gydytoja
1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI?
NAMAI – APARTMENTAI – ŽEMĖ – PASKOLOS
D.N. BALT – BALTRUKONIS
Sylka Realties Inc.
445 Jean Talon West. Suite 305,
Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.
Montreal, Que.
Foto E.M.L.S. Sistema.

PHARMACIE Gagnon
ROBERT GENDRON L.PH. PROP.
7626 CENTRALE LASALLE 366-9742
ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO
VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

Greitas ir tikslus patarnavimas!
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

ADVOKATAS
R.J. Išganaitis, BA, BCL
606 Cathcart (prie Phillips Squore), Suite 405,
Montreal, P.Q. – Tel: 871-9644 namų 678-3660.

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.
5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS
J.P. MILLER, B.A., B.C.L.
168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

Žemiausios kainos!
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Agentūra veikia nuo 1945 m.
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:
Einamąsias s-tas 6.0%
Taupomąsias s-tas 8.0%
Term. ind. – 1 m. 9%
Term. ind. – 2 m. 9,25%
Term. ind. – 3 m. 9.75%

DUODA PASKOLAS:
Asmenines 11.0%
Nekiln. turto 10.75%
Čekių kredito 12.0%
Investacines nuo 11.0%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.